

**OLEKSANDER DOVZHENKO HLUKHIV NATIONAL PEDAGOGICAL
UNIVERSITY**

**INFORMATIONAL
BULLETIN
OF
OLEKSANDER DOVZHENKO
HLUKHIV NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY**

Series: Pedagogical Sciences

Issue 25

Hlukhiv – 2014

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.58

В – 53

Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University **Bulletin**: scientific papers collection. Vol. 25/ Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University; editorial board: O.I.Kurok (editor-in-chief) [and others]. – Hlukhiv: O.Dovzhenko HNP, 2014. – 86 p. (Series: Pedagogical Sciences; Vol. 25)

Scientific papers collection contains articles on the theory of education and teaching, methods and technologies of education, professional education, history of education, social education, education abroad as well as the results of experimental work in the educational establishments etc.

Published materials can be used by scientists, school teachers and higher educational establishments teachers and students.

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.58

Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University **Bulletin**: scientific papers collection. Vol. 24/ Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University; editorial board: O.I.Kurok (editor-in-chief) [and others]. – Hlukhiv: O.Dovzhenko HNP, 2014. – 86 p. (Series: Pedagogical Sciences; Vol. 25)

Scientific papers collection contains articles on the theory of education and teaching, methods and technologies of education, professional education, history of education, social education, education abroad as well as the results of experimental work in the educational establishments etc.

Published materials can be used by scientists, school teachers and higher educational establishments teachers and students.

UDS: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

LBS 74.58

Registering certificate KB №17291-6061HP of November 18, 2010, issued by Ministry of Justice of Ukraine

According to the order of Ministry of Education and Science of Ukraine of July 4, 2014 # 793 (Appendix # 8) scientific papers collection “Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University Bulletin” was included into the List of professional editions where it is possible to publish the results of scientific investigations for gaining the scientific degrees of Candidate (Doctor) in the field “Pedagogical Sciences”.

Editorial board:

The editor-in-chief: Kurok Oleksandr Ivanovych., Historical sciences doctor, Professor – Rector of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Associate editor: Zinchenko Volodymyr Pavlovych, Pedagogical sciences candidate, Assistant professor – Scientific work and international relations vice-rector of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Secretary: Holjavko Iryna Viktorivna, Philological sciences candidate – Senior teacher of the humanitarian education and teaching technologies department of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

The members of Editorial board:

Bader Valentyna Ivanivna – Pedagogical Sciences Doctor, Professor, Vice rector on scientific work of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Biryuk Lyudmyla Yakivna - Pedagogical Sciences Doctor, Assistant professor, the head of the Pedagogics and Psychology of primary education department of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Vashulenko Mykola Samiylovych – actual member of NAPS, Pedagogical Sciences Doctor, Professor, the head of the primary education and methodics department of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Vilechkovsky Eduard Stanislavovych – Pedagogical Sciences Doctor, Professor of sporting and tourist activity department of Lesia Ukrainka Volyn' National University;

Zahorodnia Ludmyla Petrivna – Pedagogical sciences candidate, assistant professor, the head of the pre-school education and psychology department of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Vilsh Iolanta – habilitated doctor, Professor of Maria Skladovska-Kurie Warsaw university (Republic of Poland), foreign member of National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine;

Zhdanyuk Bartolomiy- Doctor of Politology, Adjunkt-professor of Political Sciences Institute of Warsaw university (Republic of Poland);

Kalish Valentyna Antonivna – Pedagogical sciences candidate, assistant professor, the head of the general linguistics and Ukrainian philology department of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Kuznetsova Halyna Petrivna – Pedagogical sciences candidate, assistant professor, vice-rector of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Kurok Vira Panasivna – Pedagogical sciences candidate, Professor, the head of the engineering science department of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Mischyk Lyudmyla Ivanivna – Pedagogical sciences doctor, Professor, the head of the general and social education and psychology department of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Novykov Anatoliy Oleksandrovych – Philological sciences doctor, Professor, the head of the Ukrainian and Foreign literature department of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Nosko Mykola Oleksiyovych - Pedagogical Sciences Doctor, Professor, Rector of Taras Shevchenko Chernigiv National Pedagogical University;

Romanov Oleksiy Olesiyovych- Pedagogical Sciences Doctor, Professor, the Head of the Pedagogics and Pedagogical Sciences Department of Sergey Yesenin Ryazan State University (Russia);

Rudyshtyn Sergiy Dmytrovych - Pedagogical Sciences Doctor, Professor, the Head of the Natural Sciences Pedagogics and Methodics Department of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Semenoh Olena Mykolayivna - Pedagogical Sciences Doctor, Professor, senior researcher Department of Theory and History Pedagogical Mastery Institute of Pedagogics and Adult Education NAPS of Ukraine;

Sobko Valentyna Oleksiyivna - Pedagogical Sciences Candidate, Assistant professor of Primary Education Sciences Pedagogics and Methodics Department of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Approved for publication and recommended for placing on the website of the University by the Academic Council of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University (protocol number 2 dated from october 29, 2014).

Editorial office address: Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University, Kyivo-Moskovska Str., 24, Hlukhiv, Sumy Region, 41400

E-mail: vgnpu@mail.ua ; Офіційний сайт збірника: <http://visn.ped.gnpu.edu.ua>tel. (05444) 2-33-06 The Department of Research and International Relations, tel. / Fax (05444) 2-34-74

©Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University, 2014

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

ВІСНИК

**ГЛУХІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

СЕРІЯ: ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Випуск 25

Глухів – 2014

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.58

В – 53

Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка : зб. наук. праць. Вип. 25
В 53 / Глухівський НПУ ім. О.Довженка; редкол.: О. І. Курок (відп. ред.) [та ін.]. – Глухів : РВВ Глухівського НПУ
ім. О. Довженка, 2014. – 86 с. – (Серія: Педагогічні науки; вип. 25).

Збірник наукових праць містить статті з питань теорії педагогіки, дидактики, методики і технології навчання, виховання, професійної освіти, історії педагогіки та освіти, соціальної педагогіки, зарубіжної педагогіки, з питань експериментальної роботи в навчальних закладах тощо.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, вихователів, учителів, викладачів та студентів вищих навчальних закладів.

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.58

Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University **Bulletin**: scientific papers collection. Vol. 25/ Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University; editorial board: O.I.Kurok (editor-in-chief) [and others]. – Hlukhiv: O.Dovzhenko HNPU, 2014. – 86 p. (Series: Pedagogical Sciences; Vol. 25)

Scientific papers collection contains articles on the theory of education and teaching, methods and technologies of education, professional education, history of education, social education, education abroad as well as the results of experimental work in the educational establishments etc.

Published materials can be used by scientists, school teachers and higher educational establishments teachers and students.

UDS: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

LBS 74.58

Реєстраційне свідоцтво КВ №17291-6061ПР від 18.11.2010 р., видане Міністерством юстиції України

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 4 липня 2014 року № 793 (додаток № 8) збірник наукових праць "Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка" внесено до Переліку фахових видань, в якому можуть публікуватися результати наукових досліджень на здобуття наукових ступенів кандидата (доктора) наук в галузі "Педагогічні науки".

Редакційна колегія:

Головний редактор: доктор історичних наук, кандидат педагогічних наук, професор **Курок Олександр Іванович** – ректор Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Заступник: кандидат педагогічних наук, доцент **Зінченко Володимир Павлович** – проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Секретар: кандидат філологічних наук, **Холявко Ірина Вікторівна** – доцент кафедри культури української мови, стилістики та методики навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Члени редколегії:

Бадер Валентина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Бірюк Людмила Яківна – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки і психології початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Вашуленко Микола Самійлович – дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Вільчковський Едуард Станіславович – доктор педагогічних наук, професор кафедри спортивно-масової та туристичної роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Вільш Іоланта – доктор хабілітований, професор Варшавського Університету ім. Марії Склодовської-Кюрі (Республіка Польща), іноземний член НАПН України;

Жданок Бартоломій – доктор політології, ад'юнкт-професор Інституту політичних наук Варшавського університету (Республіка Польща);

Загородня Людмила Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету дошкільної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Каліш Валентина Антонівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри загального мовознавства та української філології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Кузнецова Галина Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, перший проректор Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Курок Віра Панасівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики технологічної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Міщик Людмила Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Новиков Анатолій Олександрович – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української, зарубіжної літератури та методики навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Носко Микола Олексійович – доктор педагогічних наук, професор, ректор Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка;

Романов Олексій Олексійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і педагогічної освіти Рязанського державного університету імені С.О. Єсеніна (Росія);

Рудишин Сергій Дмитрович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Семенов Олена Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України;

Собко Валентина Олексівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завкафедри кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Затверджено до друку та рекомендовано до розміщення на веб-сайті університету вченою радою Глухівського НПУ ім. О. Довженка (протокол №2 від 29 жовтня 2014 р.).

Адреса редакції: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, вул. Києво-Московська, 24, м. Глухів, Сумська область, 41400 E-mail: vgnpu@mail.ua. На веб-сторінці видання розміщені статті англійською мовою. Офіційний сайт збірника: <http://visn.pedgnpu.edu.ua> тел. (05444) 2-33-06 відділ наукової роботи та міжнародних зв'язків; тел/факс (05444) 2-34-74

УДК 378(73)

K. M. Skyba

THE USA HIGHER EDUCATION SYSTEM: PROMISING PRACTICES FOR UKRAINE

The article deals with the system of higher education of the USA as country-leader in providing educational services. The forms and organization of higher educational establishments in America and their role and value for the society have been studied. The positive experience of the United States educational system in terms of its implementation in Ukraine has been researched.

Key words: higher education system, higher educational establishment, university, research university, decentralization, autonomy.

К. М. Скиба

СИСТЕМА ВИЩОЇ ОСВІТИ США: ПЕРСПЕКТИВНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

У статті розглянуто систему вищої освіти США як країни-лідера у наданні освітніх послуг. Досліджуються форми та організація вищих навчальних закладів у Америці, їх роль та значення для суспільства. Вивчається позитивний досвід освітньої системи США з точки зору його запровадження в Україні.

Ключові слова: система вищої освіти, вищий навчальний заклад, університет, дослідницький університет, децентралізація, автономія.

Today, higher education in Ukraine is experiencing a period of transformations, because there is an urgent need to modernize the system of education. Ukraine is oriented on the world leaders in providing educational services. Currently, the United States has a strong educational system that according to its qualitative and quantitative indicators is regarded to be the most effective systems in the world. Thus, the implementation of the experience of the USA educational system organization in

Ukraine will help to improve the system of Ukrainian education and raise its standards to the world ones.

The aim of the study is to explore the features of higher education in the United States, to research the significance and status of the educational institutions in America, and to compare the American system of education with the Ukrainian one and to determine the positive experience in the formation and organization of higher education in the United States, the introduction of which will contribute to improve national education.

The development of stable and efficient system of education, especially higher education, is a factor of competitive advantage of a country. Education – is not only a profession, it is a source of social development.

An important source of education in the United States is formal and professional education. Formal education is a classic type of education, i.e. training in colleges and universities.

American high school has its peculiarities. It has a number of levels and branches and is divided into public and private. There is a great variety of schools with different forms of organization. The Carnegie Endowment has elaborated a set of criteria according to which the type of a higher educational establishment may be defined. In general, schools are classified by ten levels. In fact, their classification is quite complex and varied: they differ in form and organization.

Decisive place in higher education in the United States plays a university. University in the United States - is not only a centre of education, but also a complete economic entity. A university, being a powerful research centre, promotes not only scientific knowledge and conducts cultural and educational activities but also acts as an independent economic entity. Converting the Ukrainian universities into similar powerful scientific and educational economically independent centres will not only improve the quality of education, but also have favourable implications for the society development.

In America professional education is represented by various training centres of private companies – especially large corporations.

The socio-economic model of higher education of the United States seems to be one of the most effective models today. Economic indicators of a university play a great role in its life. They usually consist of a set of financial capacity of the university – its research activities aimed at gaining profits, its business incubators, where venture capital firms and others are situated.

The USA higher education is decentralized and local authorities have all the power. Higher educational establishments in the United States have a high degree of autonomy. They conduct an independent staff, educational and financial policies and their activities are mainly regulated by the respective councils, who work together with state boards on education.

Many non-governmental, non-profit organizations take control over the quality of education in the USA. The United States of America has an extensive system of professional associations and community organizations involved in the management of education. This experience of public education management may be implemented while creating the similar analogues in Ukraine.

References

1. Tarasova O.V. Vyshcha osvita v SShA: suchasnyy stan ta priorityty rozvytku [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Vnadps/2011_3/11tovspr.pdf
2. Lunyachek, V. E. Deyaki praktychni pytannya upravlinnya osvitoju v SShA / V. E. Lunyachek // Nova pedahohichna dumka . – 2008. – # 1. – S. 16–20.
3. Neborskyy E.V. Universitety SShA: obrazovatel'ny i nauchny tsestr : [monohrafiya] / E.V. Neborskyy. – Saarbrucken: izdatel'stvo «LAP Lambert Academic Publishing GmbH & Co. KG», 2011. – 180 s.
4. Greenwood M.R.C. Risky Business: Research Universities in the Post-September 11 Era // AAAS Science and Technology Policy Yearbook 2003 // A. Teich, S. Nelson, S. Lita (ed.) Wash. (DC): AAAS, 2003. – P. 1-21.
5. Florida R. The Role of the University: Leveraging Talent, Not Technology // AAAS Science and Technology Policy Yearbook 2000 // A. Teich, S. Nelson, C.

McEnaney, S. Lita (ed.) Wash.(DC): AAAS, 2000. P. 363-373.

6. World Bank Open Data [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://data.worldbank.org/topic/education>

7. Systema osvity Spoluchenykh Shtativ Ameryky [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://izn.nau.edu.ua/obuchenie/obrazovanie-v-mire/sistema-osviti-s-sh-a/>

8. Lunyachek, V.E. Publichne upravlinnya osvitoyu v SShA: problemy pidhotovky fakhivtsiv [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2011-4/doc/5/05.pdf>

Literature

1. Тарасова О.В. Вища освіта в США: сучасний стан та пріоритети розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Vnadsps/2011_3/11tovspr.pdf

2. Лунячек, В. Е. Деякі практичні питання управління освітою в США / В. Е. Лунячек // Нова педагогічна думка . – 2008. – № 1. – С. 16–20.

3. Неборский Е.В. Университеты США: образовательный и научный центр : [монографія] / Е.В. Неборский. – Саарбрюккен: издательство "LAP Lambert Academic Publishing GmbH & Co. KG", 2011. – 180 с.

4. Greenwood M.R.C. Risky Business: Research Universities in the Post-September 11 Era // AAAS Science and Technology Policy Yearbook 2003 // А. Teich, S. Nelson, S. Lita (ed.) Wash. (DC): AAAS, 2003. – P. 1-21.

5. Florida R. The Role of the University: Leveraging Talent, Not Technology // AAAS Science and Technology Policy Yearbook 2000 // А. Teich, S. Nelson, C. McEnaney, S. Lita (ed.) Wash.(DC): AAAS, 2000. P. 363-373.

6. World Bank Open Data [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://data.worldbank.org/topic/education>

7. Система освіти Сполучених Штатів Америки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://izn.nau.edu.ua/obuchenie/obrazovanie-v-mire/sistema-osviti-s-sh-a/>

8. Луначек, В.Е. Публічне управління освітою в США: проблеми підготовки фахівців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2011-4/doc/5/05.pdf>

УДК 378

А. Улановська

INTERNATIONALISATION AND GLOBALISATION AS THE MAIN DETERMINANTS OF INTEGRATION PROCESSES INTO EUROPEAN HIGHER EDUCATION (SECOND HALF OF THE 20TH CENTURY)

Successful integration of the Ukrainian higher education system into the European education area lies, in our opinion, in full awareness and implementation of the Bologna principles and strategies. Thus, in order to understand the fundamental changes which are taking place in the national higher education, and to overcome contradictions connected with them, we consider it necessary to analyze the important processes in the society that influenced directly the development of the European Higher Education Area in the second half of the 20th century and led to starting pan-European reforms, known as the Bologna Process.

Key words: European higher education, the Bologna process, higher education internationalization, globalization, Europeanization, subjects of European higher education, the European Student Union.

А. С. Улановська

ОСНОВНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

У статті здійснено компаративний аналіз суспільних явищ, а саме інтернаціоналізації, глобалізації та європеїзації, що здійснили вплив на розвиток європейської вищої освіти у другій половині ХХ ст. та стали основоположними

детермінантами Болонського процесу. Розглянуто різні підходи до визначення понять інтернаціоналізація та глобалізація вищої освіти, окреслено ключові характеристики та виміри досліджуваних явищ, з'ясовано їхні основні відмінності. Схарактеризовано головні етапи інтеграційних змін вищої освіти Європи в доболонський період, що відбувалися переважно під впливом інтернаціоналізації. Одним із потужних чинників даних перетворень визначено зацікавленість усіх суб'єктів вищої освіти. Особливу увагу приділено дослідженню позиції студентства щодо здійснюваних.

Ключові слова: європейська вища освіта, Болонський процес, інтернаціоналізація вищої освіти, глобалізація, європеїзація, суб'єкти європейської вищої освіти, Європейський студентський союз.

By the end of the XX century, the international dimension of higher education (HE) in Europe has become central on the agenda of the European national governments, institutions of higher education (IHE) and their representative bodies, student organizations and accreditation agencies. Stimulated in the 1980's by European programmes for cooperation and exchange in education and research, internationalisation over these years has moved from a reactive to a pro-active strategic issue. Increasing competition in HE and the commercialisation as well as cross-border delivery of higher education services, have challenged the value traditionally attached to cooperation: exchanges and partnerships. At the same time, the internationalisation of the curriculum and the teaching/learning process (also referred to as “*internationalisation at home*”) has become as relevant as the traditional focus on mobility (both degree mobility and mobility as part of a home degree). Internationalisation has also become an indicator for quality in HE, and at the same time there is more debate about the quality of internationalisation itself.

The changing landscape of internationalization is not developing in similar ways in HE throughout Europe and the world as a whole. There are different accents and approaches. Moreover, the dynamics in internationalisation of HE reflect itself both in the meaning, its rationales and the approaches to it by different stakeholders.

There have always been many different terms used in connection to internationalization of higher education. In scientific sources and documents it is still quite common to use definitions which only address a small part of internationalisation or emphasize a specific rationale for this process. Most of the terms used are either *curriculum related*: international studies, global studies, multicultural education, intercultural education, peace education, etc., or *mobility related*: study abroad, education abroad, academic mobility, etc. Besides, a whole new group of terms have emerged in the past decade, which is much more related to the *cross-border delivery* of education and are recognized as a consequence of the impact of *globalisation* on HE: borderless education, education across borders, global education, offshore education and international trade of educational services.

The debate about globalisation and internationalisation and the recent evolution of crossborder activities in HE have strengthened the tendency to explain and define internationalisation of HE in connection to a specific rationale or purpose. In the past “international education” was the most frequently used term synonymous to internationalisation of education, more recently ‘globalisation’ has come more commonly used as a notion related to or even a synonym of internationalisation.

We agree with P. Scott who specifies that both internationalisation and globalisation are complex phenomena with many strands, and notes that the distinction between internationalization and globalisation, although suggestive, cannot be regarded as categorical. They overlap, and are intertwined, in all kinds of ways [3, p. 14].

According to Ph. Altbach, L. Reisberg and L. Rumbley globalization as a key reality in the 21st century, has already profoundly influenced HE. They define globalization as the reality shaped by an increasingly integrated world economy, new information and communications technology, the emergence of an international knowledge network, the role of the English language, and other forces beyond the control of academic institutions. Internationalisation is defined as the variety of policies and programs that universities and governments implement to respond to globalization [1, p. 7].

In literature four broad categories of rationales for internationalization are

identified: political, economic, social and cultural, academic.

Political rationales such as foreign policy, national security, technical assistance, peace and mutual understanding, national and regional identity, have been very important, in particular after the Second World War, and in the Cold War period, when they were very dominant in the internationalization of HE.

The second group, *economic rationales*, including growth and competitiveness, national educational demand, labour market, financial incentives, have come to the forefront in the course of present-day globalization of the economies.

The *social rationale* has to do with the fact that the individual, the student, and the academic, by being in an international environment, become less provincial. The *cultural rationale* has to do much more with the role that universities as well as their research and teaching can play in creating an intercultural understanding and an intercultural competence for the students and for the faculty and in their research.

The last group is the *academic rationales*: developing an international and intercultural dimension in research, teaching and services, extension of the academic horizon, institution building, profile and status, the improvement of the quality, and international academic standards. Among these, profile and status, as expressed in the growing importance of international rankings, seem to become more dominant.

It is clear, that different rationales for the internationalisation are not mutually exclusive, may be different in importance by country and region, and can change in dominance over time. In the present time, the economic rationales are considered to be more dominant than the other three, and in connection to these, academic rationales such as strategic alliances, status and profile are also becoming more dominant.

In the course of history different institutional approaches to internationalisation have been identified: the activity approach which describes internationalisation in terms of categories or types of activity; the rationale approach which defines internationalisation in terms of its purposes or intended outcomes; the competency approach which describes internationalisation in terms of developing new skills, attitudes, and knowledge in students, faculty, and staff; and the process approach which frames internationalization as a process that integrates an international dimension or

perspective into the major functions of the institution [4, p. 10].

The most commonly used definition of what is meant by HE internationalisation is the one proposed by Jane Knight “it is the process of integrating an international, intercultural or global dimension into the purpose, functions or delivery of post-secondary education.” The scientist also states that there are basically two components evolving in the internationalisation of HE. One is internationalisation at home – activities that help students to develop international understanding and intercultural skills, which is much more curriculum-oriented and involves curriculum and programme aspects, teaching and learning processes, extra-curricular activities, liaison with local cultural/ethnic groups, research and scholarly activities. The second movement is internationalisation abroad, including all forms of education across borders: mobility of students and faculty, mobility of projects, programs and providers [2, p. 21-24].

So, internationalisation in European HE has developed over the last twenty years from a marginal point of interest to a central factor. It has fundamentally changed in reaction to and support of the competition agenda and market orientation. Besides, new components were added to its multidimensional body, moving from simple exchange of students to the big business of recruitment, and from activities impacting on an incredibly small elite group to a mass phenomenon. Due to these facts, there is a number of institutional approaches to defining internationalization have developed. Moreover, internationalization is often confused with globalization, although the first is now actually a variety of policies and programs that universities and governments implement to respond to the latter.

Refernces

1. Altbach Ph. Trends in Global Higher Education, Tracking an Academic Revolution / Philip Altbach, Liz Reisberg, Laura Rumbley. – Boston : Center for International Higher Education, Boston College, 2009. – 21 p.

2. Knight J. Higher Education in Turmoil. The Changing World of Internationalisation / Jane Knight. – Rotterdam : Sense Publishers, 2008. – 231 p.

3. Scott P. The Global Dimension: Internationalising Higher Education / Peter Scott // Internationalisation in Higher Education: European Responses to the Global Perspective [ed. B. Khemand, H. de Wit]. – Amsterdam : European Association for International Education and the European Higher Education Society (EAIR). – 2005. – P. 12-25

4. Wit H. de. Internationalisation of Higher Education in Europe and its Assessment, Trends and Issues / Hans de Wit. – Amsterdam : Colophon, 2010. – 26 p.

Literature

1. Добренъков В. И. Глобализация и Россия: Социологический анализ / В. И. Добренъков. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 447 с.

2. Квіск М. Університет і держава: вивчення глобальних трансформацій : пер. с англ. / Марек Квіск ; пер. Тарас Цимбал ; передне слово І. Вакарчук ; наук.ред. Т. В. Фініков. – К. : Таксон, 2009. – 384 с.

3. Обзор европейского опыта интернационализации высшего образования = The Review of European experience of internationalization of higher education / Education, Audiovisual and Cultural Executive Agency, European Commission TEMPUS, [Нар. укр. акад.]. – Харьков : Изд. НУА, 2010. – 56 с. – (E-internationalisation for collaborative learning)

4. Савчук В. С. Интенационализация высшей школы как новая парадигма организации высшего образования [Электронный ресурс] / В. С. Савчук. – 16 с. – Режим доступа : tempus.novsu.ru/file.php/1/.../video/Prezentacija_LK_Tempus.ppt

5. Сбруєва А. Глобальні та регіональні тенденції розвитку вищої освіти в умовах побудови суспільства знань / А. Сбруєва. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – 80 с.

6. Сбруєва А. А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англomовних країн в контексті глобалізації (90-ті pp. XX ст. – початок XXI ст.) : монографія / А. А. Сбруєва. – Суми : ВАТ "Сумська обласна друкарня". Видавництво "Козацький вал" , 2004. – 500 с.

7. Сухарев О. С. Институциональная теория и экономическая политика: К новой теории передаточного механизма в макроэкономике. Кн. II. Экономическая политика. Проблемы теоретического описания и практической реализации / О. С. Сухарев; РАН, Ин-т экономики. – М. : ЗАО "Издательство "Экономика", 2007. – 804 с.
8. Altbach Ph. G. Higher Education and the WTO: Globalization Run Amok [Electronic resource] / Ph. G. Altbach // International higher education. – 2001 – P. 2–4. – URL : universite-toplum.org
9. Enders I. Higher Education, Internationalization, and the Nation-State: Recent developments and challenges to governance theory / I. Enders // Higher Education – 2004. – Vol. 47, №2. – P. 361–382.
10. ESU Turns 30! Fighting for Students' Rights since 1982 / [V. Ivosevic, A. Päll and M. Vukasovic] // ESU's Publications. – 2012. – 72 p.
11. Kerr C. Higher education cannot escape history: issues for twenty-first century / C. Kerr. – Albany : Sunny Press, Frontiers in Education, 1993. – 248 p.
12. Knight J. Quality and Internationalisation in Higher Education / Jane Knight. – Paris : OCDE Publishing. – 1999. – 272 p.
13. Knight J. Strategies for internationalization of higher education: historical and conceptual perspectives / Jane Knight, Hans De Wit // H. De Wit (Ed.) Strategies for internationalization of higher education: a comparative study of Australia, Canada, Europe and the United States of America. – Amsterdam : European Association for International Education, 1995. – P. 5-33
14. Knight J. Updating the Definition of Internationalization / J. Knight // International Higher Education. – 2003. – № 33. – P. 1–3
15. Middlehurst R. The Developing World of Borderless Higher Education: Markets, Providers, Quality Assurance and Qualifications. / A paper presented at the First Global Forum on International Quality Assurance, Accreditation and the Recognition of Qualifications in Higher Education, UNESCO, Paris, 2002. – 34 p.

16. New Media and Borderless education: A Review of the Convergence Between Global Media and Higher Education Provision / [S. Cunningham, S. Tapsall, Y. Rayan, L. Stedman]. – Canberra (Australia) : DEETYA, 1998. – P. 7–8
17. Race J. Regional Cooperation in Higher Education: A Background and Overview / J. Race. – Strasbourg : Council of Europe, 1997. – 28 p.
18. Robertson R. Globalization: Social Theory and Global Culture / R Robertson. – London u.a. : Sage, 1992. – 211 p.
19. Scott P. Globalization and the university / P. Scott // Keynote address presented at the 52nd bi-annual conference of CRE / Association of European Universities. – Valencia, 1999. – 10 p.
20. Teichler U. Internationalisation of Higher Education: European Experience / Ulrich Teichler // Asia Pasific Education Review. – 2009. – Vol. 10, Issue 1. – P. 93-106
21. Wit H. de. Internationalisation of Higher Education in Europe and its Assessment, Trends and Issues / Hans de Wit. – Amsterdam : Colophon, 2010. – 26 p.

УДК 37.013.6:005.6

В. О. Hrudynin

MODERN EDUCATION IN THE CONTEXT OF THE NEW PEDAGOGICAL PARADIGM

The article deals with the definition of the concept of paradigm, the classification of the basic educational paradigms. The trends of modern education in terms of different educational models are characterized.

Key words: paradigm, educational paradigm, education, educational space, educational model.

Б. О. Грудинін

СУЧАСНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ НОВОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПАРАДИГМИ

У статті проаналізовано дефініцію поняття “парадигма”, розглянуто

класифікації основних освітніх парадигм. Охарактеризовано тенденції розвитку сучасної освіти з погляду різних освітніх моделей.

Ключові слова: парадигма, освітня парадигма, освіта, освітній простір, модель освіти.

Stating the problem, its relations with the important tasks. Educational processes in the mechanisms of functioning considerable number of states gain the special significance and gradually become the central element of mechanisms of globalization, democratization, decentralization etc. In such conditions education acquires "thorough and all-sided" character, as presented (directly or mediated) in all the spheres of human activity, which, in its turn, is the confirmation of the every public-political sphere's own interest in the educational process.

Ukraine like the whole world is now waiting for the new epoch and at the same time tries to find the social, economic and scientifically-technological platforms of survival, new paradigm of preparing a person to life. The center of this paradigm is education that develops as the answer for the challenges of the civilization and at the same time as the answer for the necessities of a person to find the place and possibilities of self-realization in new global space [2, p.6].

The aim of the article is to analyse the further progress of modern educational space trends in Ukraine.

Presenting the basic material of the research with the complete grounding the received scientific results. In spite of the considerable achievements in the different areas of science and technique due to an effective enough classical educational model it, however, has several contradictions. So, on the one hand, the ideological precondition of the authoritarian system of education, so called molologism (a complex of educational methods associated presently for its critics with the classical educational paradigm) is the rationalism idea of existing subject's "undoubtedly correct cognitive position".

On the other hand, the concept of the free and responsible personality whose development is the result of education is formed exactly in the direction of the

rationalism European tradition. Overcoming the other contradictions of classical educational paradigm: between the personality orientation and narrow specialization of education; between the declared right and social limits on acquiring quality education; between the system-social function of education and its role as forms of training specialists stipulates directions of its transformations in the 20th and the 21st centuries [7, p. 3].

According to V. Andrushchenko, the new paradigm must provide not only adaptive attitude of a person toward reality but also the development of reality in accordance with the human measuring of life. The center of this paradigm, in author's opinion is education developing as the answer for the challenge of civilization and at the same time as the answer for the necessities of a person to find the place and possibilities of self-realization in new global space is [2, p. 5-6].

Education reform in Ukraine is realized in the spirit of strategy of report of the International commission headed by Jean Delor "Education of the 21st century", prepared for UNESCO (1996); Lisbon agreement, Bologna process, other international agreements in the sphere of education. Moreover, modern Ukrainian education achieved considerable development as a result of several reasons: 1) approving by the President of Ukraine the Decree of "National doctrine of development of education of Ukraine in the 21st century"; 2) issuing several Decrees of the President of Ukraine on the problems of education development; 3) approving Laws of Ukraine "On higher education", "On education"; 4) approving the Government program "Teacher"; 5) signing the Bologna agreement.

Conclusions of the research and perspectives of further investigations in the field. To sum it up it should be marked that the task of forming the system of education able to recreate cultural and intellectual potential by means of which society can escape modern educational (and not only this one) crisis is the necessity of our state. It is extremely important, that the new system of education could save the accumulated sound potential, effective enough educational traditions both in training the professional personnel and in the education and cultural and educational development of individuals.

In our opinion, the immediate investigations of the system of education of the Ukrainian state system in the conditions of globalization acquires first rate meaning as Ukraine is the inseparable part of the process.

References

1. Amonashvili Sh. A. Razmyshleniya o gumannoy pedagogike / Sh. A. Amonashvili. – M.: Izdat. dom Shalvy Amonashvili, 1995. – 496 s.
2. Andrushchenko V. Filosofiya osvity XXI stolittya i poshuk priorityativ / V. Andrushchenko // Filosofiya osvity. – 2005. – # 1. – S. 5-17.
3. Honcharenko S. Ukrayins'kyy pedahohichnyy slovnyk / Semen Honcharenko. – K: Lybid', 1997. – 376 s.
4. Kalyn V. Y. Paradigmy obrazovaniya v sovremennoy mirovoy pedagogicheskoy praktike / V. Y. Kalyn // Zbirnyk materialiv II Mizhnarodnoyi naukovoyi konferentsiyi: Sotsial'no-humanitarni vektory pedahohiky vyshchoyi shkoly, m. Kharkiv, KhDADM, 15-16 kvitnya 2010 . – Kharkiv: KhDADM, 2010. – S.44-46.
5. Kolesnikova Y. A. Pedagogicheskiye tsivilizatsiyi i ikh paradigmy / Y. A. Kolesnikova // Pedagogika. –1995. – N 6. – S. 84-89.
6. Kremen' V. Osvita u konteksti suchasnykh sotsiokul'turnykh zmin / V. Kremen' // Filosofiya osvity . – 2008. – #1-2 (7). – S. 15-21.
7. Plakhotnik O. V. Subyekt v osvith'omu prostori: sotsial'no-filosofs'ky analiz: avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filos. nauk; spets. 09.00.03 “Sotsial'na filosofiya ta filosofiya istoriyi” / O. V. Plakhotnik. – Kharkiv, 2004. – 19 s.
8. Rodionov B. U. Standarty i testy v obrazovanii / B. U. Rodionov, A. O. Tatur . – M.: Prosveshcheniye, 1995.– 48 s.
9. Saukh P. Yu. Suchasna osvita: portret bez prykras (mizh nehatyvnoyu kreatyvnytyu idey i ukrayins'koyu vesternizatsiyeyu / P.Yu. Saukh // Materialy pershoyi Vseukrayins'koyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi “Osvitohiya – naukovyy napryam intehrovanoho piznannya osvity [avtors'kyy kolektyv:

V. H. Kremen', O. V. Sukhomlyns'ka, I. D. Bekh, V. O. Ohnevyuk ta in.] – Kyiv, 2011. – S.77-91. (S.79).

10. Yamburh E. A. Shkola dlya vsekh / E. A. Yamburh. – M.: Novaya shkola, 1996. – 352 s.

Literature

1. Амонашвили Ш. А. Размышления о гуманной педагогике / Ш. А. Амонашвили. – М.: Издат. дом Шалвы Амонашвили, 1995. – 496 с.

2. Андрущенко В. Філософія освіти XXI століття і пошук пріоритетів / В. Андрущенко // Філософія освіти. – 2005. – № 1. – С. 5-17.

3. Боголюбов В. М. Місце освіти для сталого розвитку в концепціях і стратегіях переходу до сталого розвитку / Боголюбов В. М. // Матеріали Всеукр. наук. – практ. конф. з міжнародною участю [“Стратегії розвитку екологічної освіти у XXI столітті” (м. Миколаїв, 27-28 березня 2014 року) / Чорноморський державний університет імені Петра Могили]. – Миколаїв : ФОП Швець, 2014. – С. 20-26.

4. Всемирная конференция ЮНЕСКО по образованию в интересах устойчивого развития (Четыре цели) (Бонн, 32 марта – 2 апреля 2009). – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.esd-world-conferens-2009.org/ru/o-vsemirnoi-konferencii-po-obrazovaniju-v-interesakh-ustoichivogo-razvitija-esd/celi.html>

5. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. – К: Либідь, 1997. – 376 с.

6. Калинин В.И. Парадигмы образования в современной мировой педагогической практике / В. И. Калинин // Збірник матеріалів II Міжнародної наукової конференції: Соціально-гуманітарні вектори педагогіки вищої школи, м. Харків, ХДАДМ, 15-16 квітня 2010. – Харків: ХДАДМ, 2010. – С. 44-46.

7. Колесникова И. А. Педагогические цивилизации и их парадигмы / И. А. Колесникова // Педагогика. – 1995. – № 6. – С. 84-89.

8. Кремень В. Освіта у контексті сучасних соціокультурних змін / В. Кремень // Філософія освіти . – 2008. – №1-2 (7). – С. 15-21.
9. Плахотнік О. В. Суб'єкт в освітньому просторі: соціально-філософський аналіз: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук; спец. 09.00.03 “Соціальна філософія та філософія історії” / О. В. Плахотнік. – Харків, 2004. – 19 с.
10. Родионов Б. У. Стандарты и тесты в образовании / Б. У. Родионов, А. О. Татур. – М.: Просвещение, 1995. – 48 с.
11. Рудишин С. Д. Системний підхід до вищої освіти в Україні : освіченість, компетентність, національні цінності / Рудишин С. Д. // Педагогіка і психологія. – 2013. – № 3. – С. 69-75.
12. Саух П. Ю. Сучасна освіта: портрет без прикрас (між негативною креативністю ідей і українською вестернізацією / П. Ю. Саух // Матеріали першої Всеукраїнської науково-практичної конференції “Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти [авторський колектив: В. Г. Кремень, О. В. Сухомлинський, І. Д. Бех, В. О. Огнев'юк та ін.] – Київ, 2011. – С. 77-91.
13. Ямбург Е. А. Школа для всех / Е. А. Ямбург. – М.: Новая школа, 1996. – 352 с.
14. Rudyshyn S. Strategy of Coevolution Between Biosphere and Society: Ukrainian Dimension / Rudyshyn S. // The Advanced Science Journal. United States. ISSN 22219-74X. – 2014. – ISSUE 2. – P.90-94.

УДК 378

D. O. Kozlov

**INTENDING HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS TEACHERS
MANAGERIAL COMPETENCE CONSTITUENTS AS A SUBJECT OF
SCIENTIFIC RESEARCH**

The article highlights the approaches of foreign scientists to the interpretation of the components of the managerial competence of the future teacher of higher school. The essence of the concepts "competence" and "competency" and their interpretation in

British and American English language and American and European educational space is revealed. The components of the managerial competence of the future teacher of higher school and the level of managerial competence of university teachers are characterized. It is proved that the components of the managerial competence of the teacher of higher school, like any other educational institution, are based on the principles of the theory of human resources management.

The analysis of managerial competence in the works of foreign scientists allowed us to draw the following conclusions. 1. There is a significant difference in approaches to the interpretation of the concepts "competence" and "competency" in the European and American scientific space, as well as certain ambiguity to the interpretation and use of these words in American and British variants of English. 2. The basis of allocation of the components of the managerial competence of the teacher of the high school, like any other organization, is grounded on the theory of human resources management. 3. Managerial competence of the future teacher of higher school in foreign countries involves, primarily, the development of leadership qualities necessary to perform formal and informal leadership roles. 4. The components of the managerial competence of the teacher of the high school include communication skills, interpersonal skills and ability to establish partnerships, cultural sensitivity, ability to solve problems, professionalism, knowledge of teaching methods, the ability to use ICT in the educational process, development of volunteering, knowledge of subject area/teaching methods of discipline, self-management, skills of research work, organizational leadership, personal leadership, ability to maintain records, the ability to search for additional funding, etc.

The perspective for further research can be the study of the peculiarities of formation of the managerial competence of future teachers of higher school at the universities of foreign countries.

Key words: managerial competence, components of managerial competence, future teacher, higher school.

СКЛАДОВІ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК ПРЕДМЕТ ЗАРУБІЖНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У статті висвітлено підходи зарубіжних учених до трактування складових управлінської компетентності майбутнього викладача вищої школи. З'ясовано сутність понять "компетентність" і "компетенція" та особливості їх трактування в британському й американському варіантах англійської мови та європейському й американському освітньому просторі. Схарактеризовано складові управлінської компетентності майбутнього викладача вищої школи й показники рівня управлінської компетентності викладача ВНЗ. Доведено, що в складові управлінської компетентності викладача вищої школи, як і будь-якої іншої освітньої інституції, засновані на засадах теорії управління людськими ресурсами.

Ключові слова: управлінська компетентність, складові управлінської компетентності, майбутній викладач, вища школа.

Literature

1. Ярыгин О. Н. Метаморфозы понятий "компетенция" и "компетентность" в русскоязычной терминологии компетентностного подхода [Электронный ресурс] / О. Н. Ярыгин // Е-журнал "Педагогическая наука : история, теория, практика, тенденции развития". – 2010. – Вып. 4. – Режим доступа : http://intellect-invest.org.ua/rus/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_vypuski_n4_2010_st_3/
2. Boyatzis R. The Competent Manager : A Model for Effective Performance / R. Boyatzis – New York : John Wiley & Sons, 1982. – 328 p.
3. Draganidis F. A semantic web architecture for integrating competence management and learning paths / F. Draganidis, P. Chamopoulou, G. Mentzas // Journal of knowledge management. – 2008. – Vol. 12, № 6. – P. 121–136.

4. Iornem D. Management skills in education / D. Iornem // Paper presented at the Workshop on Leadership and Management in Education organized by the Teachers Registration Council of Nigeria, Held at Lokoja, Kogi State on November 23, 2010. – 2010. – 19 p.

5. Janjua S. Y. The competence classification framework : a classification model for employee development / S. Y. Janjua , M. A. Naeem, F. N. Kayani // Interdisciplinary journal of contemporary research in business. – 2012. – Vol. 4, № 1. – P. 396–404.

6. Polziehn R. Skills Expected from Graduate Students in Search of Employment in Academic and Non-Academic Settings / R. Polziehn. –Faculty of Graduate Studies and Research, 2011. – 10 p.

7. Spencer L. M. Competence at work : Models for superior performance / L. M. Spencer, S. M. Spencer. – New York : John Wiley and Sons, 1993. – 384 p.

8. Tripathi P. PAKS : A competency based model for academic institutions / P. Tripathi, J. Ranjan, T. Pandeya // International journal of innovation, management and technology. – 2010. – Vol. 2. – № 2. – P. 214–218.

9. Wilson A. Leadership qualities and management competencies for corporate responsibility : A Research Report for the European Academy of Business in Society / A. Wilson, G. Lenssen, P. Hind. – Berkhamsted Hertfordshire : Ashridge, 2006. – 54 p.

10. Wood R. Competency-based recruitment and selection / R. Wood, T. Payne. – New York : John Wiley & Sons, 1998. – 214 p.

УДК 378.147 : 57 (07)

A. M Kmets', I. M. Koreneva, S. D. Rudyshyn,

M. V. Hrolenko

TRAINING INTENDING BIOLOGY TEACHERS FOR THE PROFESSION IN THE PROCESS OF VARIOUS TYPES OF PRACTICE

The effectiveness of vocational teacher training depends on many factors, among which an important place belongs to the system of class and extracurricular work. A special place in the professional forming the intending biology teacher is taken by the

practices of various types.

The purpose of this paper is to determine the substantive and procedural components of different practices in forming intending biology teachers' readiness for the professional activity.

Key words: higher pedagogical education, biology, students' field practice, teaching practice, readiness for the profession.

А. М. Кмець, І. М. Коренева, С. Д. Рудишин,

М. В. Хроленко

**ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ДО
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПРОХОДЖЕННЯ РІЗНИХ
ВИДІВ ПРАКТИКИ**

Авторами статті розглянуто систему практичної підготовки майбутніх вчителів біології, змістову й процесуальну складові різних видів практики. Зважаючи на характер та особливості педагогічної діяльності вчителя біології, виокремлені такі складові готовності студента-біолога до професійної діяльності: інформаційну та готовність до сприяння розумовому розвитку учнів, оцінно-ціннісну, мобілізаційну, конструктивну, комунікативну, організаторську й дослідницьку. Визначена роль та місце системи польових та педагогічних практик у формуванні готовності студента-біолога педагогічного університету до професійної діяльності.

Ключові слова: вища педагогічна освіта, біологія, польова практика студентів, педагогічна практика, готовність до професійної діяльності.

The effectiveness of vocational teacher training depends on many factors, among which an important place belongs to the system of classroom and extracurricular work. A special place in the professional formation of future biology teacher is taken by the practices of various types.

The purpose of this paper is to determine the substantive and procedural

components of different practices in the formation of future biology teachers' readiness for the professional life.

Future biology teachers' readiness for the professional life is understood as complex integrative formation, unity of personal, individual psychological characteristics and the system of professional knowledge and skills. Components of readiness are the motives, goals, activities value, systemic knowledge of biology, understanding models of natural-scientific world, practical skills.

Considering the nature and characteristics of educational activities, the following components of future biology teachers' readiness for the professional life were identified: readiness and willingness to promote intellectual development of pupils, value-evaluative readiness, constructive, communicative, organizational and research components. Compulsory component of the personal development of future biology teacher is the system of practices (field and teaching), developed and tested at the Faculty of Natural, Physical and Mathematical Education of Oleksander Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University.

Biology students experience field practice in 2nd, 4th, 6th, 8th semesters as a unified series of educational activities that are subjects to the task of training subject teachers, and a logical continuation to lectures, laboratory and practical work. They are aimed at enlarging students' knowledge about the diversity of plants, animals and natural communities, developing skills of recognition and definition of natural objects and the environment, conducting biological research.

Teaching practice is the type of students' activity aimed at improving the practical training of future teachers of biology. The effectiveness of this activity is that it is mostly identified with future professional challenges. The system of continuous teaching practice of future biology teachers is made of several types of practices that are carried out in sequence, according to the increase of students' theoretical knowledge in pedagogy, psychology and methods of teaching biology, environmental science.

The purpose of all the types of pedagogical practices is students' experience in professional and educational activities according to their qualification, aggregation,

classification, deepening general pedagogical knowledge, mastering skills to act as a teacher, lecturer of biological sciences and implementing system of educational work with pupils and students.

Keywords: higher pedagogical education, biology, field practice of students, teaching practice, readiness for the profession.

Literature

1. Біда Д. Д. Формування готовності вчителів природничих дисциплін до організації навчально-пізнавальної діяльності учнів загальноосвітньої школи : дис. ... канд. пед. наук:13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Біда Дарія Дмитрівна. – Вінниця, 2010. – 199 с.
2. Гавриш І. В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної діяльності : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 / Гавриш Ірина Володимирівна. – Х., 2006. – 579 с.
3. Гуз К. Ж. Теоретичні та методичні основи формування цілісності знань про природу учнів загальноосвітньої школи: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.09 / Костянтин Жоржович Гуз. – Х., 2007. – 489 с.
4. Коржуев А. В. Современная теория обучения : общенаучная интерпретация : учеб. пособ. для вузов / А.В. Коржуев, В.А. Попков. – М. : Академический Проект, 2009. – 185 с.
5. Професійні компетенції та компетентності вчителя : матеріали регіонального науково-практичного семінару. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім.В.Гнатюка, 2006. – 188 с.
6. Равен Д. Педагогическое тестирование: Проблемы, заблуждения, перспективы / Д. Равен. – М.: "Когито-Центр", 1999. – 124 с.
7. Рудишин Сергій. Модель наукової картини світу / Сергій Рудишин, Інна Коренева // Біологія і хімія в сучасній школі. – 2013. – № 3. – С. 2-6.
8. Рудишин С. Д. Системний підхід до вищої освіти в Україні : освіченість, компетентність, національні цінності / Рудишин С.Д. // Педагогіка і психологія. – 2013. – № 3. – С. 69–75.

9. Рудишин Сергій. Можливості біосфери і сталий розвиток суспільства : проблеми і перспективи коеволюції / Сергій Рудишин, Марина Хроленко // Біологія і хімія в сучасній школі. – 2014. – № 2. – С. 12-16.
10. Сидорович М. М. Науково-методичні засади формування теоретичних знань з біології в учнів загальноосвітньої школи: дис. ... доктора пед. наук / 13.00.02 Марина Михайлівна Сидорович. – К., 2010. – 439 с.
11. Стрижак С. В. Науково-методичні основи професійної підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін у вищих педагогічних навчальних закладах: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Стрижак Світлана Володимирівна. – Полтава, 2005. – 235 с.
12. Швалб Юрій. Психологічні аспекти компетентісного підходу в освіті / Юрій Швалб // Вища освіта. – 2010. – № 1. – С. 31-36.
13. Rudyshyn S. Strategy of Coevolution Between Biosphere and Society : Ukrainian Dimention / Rudyshyn S. // The Advanced Science Journal. United States. ISSN 22219-74X. – 2014. – ISSUE 2. – P.90-94.
14. Rudyshyn S. Development of Unsversity Students' Ability to Undestad the World Scientific Pattern / Rudyshyn S., Koreneva I. // The Advanced Science Journal. United States. ISSN 22219-74X. – 2014. – ISSUE 5. – P.7-12.

УДК 37.091.12:504+378.147.091.33–027.22

A. N. Slyuta

EVALUATING THE LEVEL OF ECOLOGY STUDENTS PROFESSIONAL ABILITIES DEVELOPMENT DURING PRODUCING PRACTICE

The professional skills are considered to be the main indicator of students development. As knowledge can be obtained by mechanical learning, today there is no single, universally accepted definition of the terms "skill" and "professional skills". The one possible reason for the lack of a common approach to this problem is the complexity of these concepts and the diversity of the relationship between knowledge and skills. Ability is a willingness to master human activity based on knowledge and

skills. The skill formed in the course of the students various tasks.

Recognizing the completeness of the process of producing practice, as a large-scale acquisition phase of ecology students professional skills of the study revealed an insufficient level of development of the professional skills of ecology students for their further career.

Key words: skills, producing practice, ecology students, levels of forming professional skills.

А. М. Слюта

ОЦІНКА РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ ПРОФЕСІЙНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ-ЕКОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

У статті автором експериментально визначено рівні сформованості професійних умінь студентів-екологів у процесі виробничої практики. Значна увага приділена проблемі формування професійних умінь майбутніх спеціалістів, розкрито поняття "уміння" та охарактеризовано рівні формування професійних умінь.

Ключові слова: вміння, виробнича практика, студенти-екологи, рівні сформованості професійних умінь.

The professional skills of are considered as the main indicator of students, as knowledge can be obtained by mechanical learning, today there is no single, universally accepted definition of the terms "skill" and "professional skills". The one reason for the lack of a common approach to this problem of could be the complexity of these concepts and the diversity of the relationship between knowledge and skills. Ability - a willingness to achieve a human activity based on knowledge and skills. The skill formed in the course of the students various tasks. Formation of skills depends on the conditions of training, practical exercises, a process of learning, the individual of characteristics: type of nervous system, previous experience, theoretical knowledge, aptitudes and abilities, sense of purpose task of understanding its contents and methods

of implementation. Thus, in our opinion, the formation of the professional skills of students, environmentalists may occur because: students learn the skills and put them in front of tasks requiring the use of knowledge (knowledge - the problem - the application of knowledge); Students determine the features that distinguish one type from the other tasks. During the assignment, they determine the type of tasks and perform the operations necessary to solve this type of problems. Thus, students learn the mental of activity necessary for the use of knowledge.

The for tstudy group was formed of students (experts) five full-time teachers of higher educational institutions of Ukraine, with a specialty "Ecology and Environment". In total, the study involved 150 students. The during of experiment of practice were asked to solve a number of problems in the appropriate classes of activity, namely, on the basis of the level of complexity of tasks and the type of professional skills, which should have a specialist ecologist in professional activities, such as:) stereotyped tasks - activities provided in accordance with a specified algorithm, which is characterized by unambiguous set of well-known, previously selected complex operations and require the use of large arrays of operational and previously learned information; 2) diagnostic task - predicted activity according to a given algorithm provides a procedure of partial design solutions using the previously selected complex operations and require the use of large arrays of operational and previously learned information; 3) heuristic problem - predicted activity complex algorithm that includes design procedure previously known solutions and require the use of large volumes of operational and previously learned information.

The for studies of show that special attention skills required to perform tasks using the heuristic objective-practical and symbolic and practical skills. The these skills of gained the lowest percentage (5.3 percent on creativity and 26 percent on a heuristic level). The next in rank the need to develop subject-mental skills in diagnostic tasks (9 to 38 percent and creative on reproductive). High levels of heuristic tasks using semantic-cognitive skills on reproductive rate. The formation of skills the students show in dealing with stereotypical problems using semantic-cognitive skills, namely 47.3 and 41.3 percent using symbolic and practical skills on reproductive and heuristic

levels, namely on the mental operations of signs and sign systems . The for example, the actions that are of necessary to perform the logical and computational operations.

The recognizing the completeness of the process of production practice, as a large-scale acquisition phase ecology students professional skills of the study revealed an insufficient level of development of the professional skills of the students, environmentalists for their further career.

Literature

1. ГСВОУ Освітньо кваліфікаційна характеристика спеціальності 7.070800 "Екологія та охорона навколишнього природного середовища"– Ч., 2005. – 59 с.
2. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія. / В. П. Кутішенко Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 128 с.
3. Менчинская Н. А. Педагогические проблемы активности личности в обучении / Н. А. Менчинская // Проблемы социалистической педагогики. – М.: Педагогика, 1973. – С. 146-158.
4. Пальчевський С. С. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. С. Пальчевський. – Друге вид. – К.: Каравела, 2008. – 496 с.
5. Рідей Н. М. Ступенева підготовка майбутніх екологів: теорія і практика [Текст] : монографія / Н. М. Рідей ; за заг. ред. Акад.. Д. О. Мельничука. – К. : [б.в.], 2010. – 558 с.
6. Рудишин С. Д. Біологічна підготовка майбутніх екологів: теорія і практика [Текст] : монографія / С. Д. Рудишин ; Відкритий міжнар. ун-т розв. людини "Україна" та ін. - Вінниця : Темпус, 2009. - 390 с.

УДК 37.6

I. S. Andrushchchenko

THE ROLE OF MILITARY AND TECHNICAL DISCIPLINES IN FORMING TECHNICAL COMPETENCE OF FUTURE OFFICERS OF RADIO ELECTRONIC SPECIALIZATION

The article analyzes the role of military-and technical disciplines in forming technical competence of future radio electronic specialization officers. It is established that stable technical orientation of education, in particular, advance of cadet toward future military-technical activity, needs mastering the algorithms of obtaining important professional information on technical disciplines and quality level of professional knowledge and skills helps cadets to realize future profession of officer of radio electronic specialization, as a specialist, which takes concrete decisions based on the leading documents, instructions and learned professional actions.

Key words: competence, technical competence, technical disciplines, military-technical disciplines.

I. С. Андрущенко

**РОЛЬ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ФОРМУВАННІ
ТЕХНІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ
РАДІОЕЛЕКТРОННОГО ПРОФІЛЮ**

У статті проаналізовано роль військово-технічних дисциплін у формуванні технічної компетентності майбутніх офіцерів радіоелектронного профілю. Встановлено, що стійка технічна спрямованість навчання, зокрема, постійного просування курсанта до майбутньої військово-технічної діяльності, потребує оволодіння алгоритмами одержання професійно-значущої інформації з технічних дисциплін, а якісний рівень професійних знань, умінь та навичок допомагає курсантові усвідомити майбутню професію офіцера радіоелектронного профілю, як спеціаліста, який приймає конкретні рішення на основі керівних документів, інструкцій та засвоєних професійних дій.

Ключові слова: компетентність; технічна компетентність; технічні дисципліни; військово-технічні дисципліни.

Fundamental changes in military education, which take place in our time, create opportunities for strategy formulation of studies and education of future military

specialist, in particular, formation of his technical competence. It is up to the formation's level, military-professional knowledge, abilities and skills of future officers, which are basis for commander's maintenance of authority among complement, depends on the success of the combat and humanitarian training. A leading role in technical competence's formation of future officers of radio electronic specialization belongs to military-technical disciplines. Formation of technical competence of future officers of radio electronic specialization is possible only when they study at higher military technical establishments, which have modern material and technical base and provided with highly qualified teaching staff. In the process of radio engineership's learning the main attention to military-technical (military-special) disciplines should be paid. In our understanding the role of military technical disciplines in the formation of professional competence of future radio electronic can be viewed as disciplines' system, which are the object of research and subject matter and which provide professional (technical) training, education and all-round development of future specialists in conditions of higher education's and military sphere's computerization. Certainly the organization of military-technical disciplines' learning objectively depends on the development level of science, technique, technologies of their use and organizational structure. Graduate must be fully prepared to perform his functional responsibilities in any conditions and situations.

Whereas in thesis work we consider technical competence of officer of radio electronic specialization in military-technical disciplines' learning process, so the professional development's cycle is more detail analyzed. In this case for analyzing of professional development's cycle, one should detach a few structural groups: professional and practical disciplines, military –technical (military-special) disciplines. However the state of quantitative and qualitative success, technical skills of cadets in higher military educational institution in the field, shows that they are inappropriate for requirements of time to military-technical training of higher military school's graduate, therefore requires the development of principled training essentials appropriate for up-to-date realias.

Theoretical understanding of new additional forms and methods of effective

cadets' military-technical training of military-technical disciplines is necessary. The question is not about creation of the universal system of military-technical training, but about conceptually new scientifically grounded pedagogical models as to the formation of personality qualities of future officer, which is based on forms, methods, technical approaches of formation of future officers' technical competence during military-technical disciplines' studies. As can be seen from the above theoretical analysis about military-technical disciplines in the formation of future officers' competence, one can admit that the process of professional studies has not become organically and proper to the requirements of time. To our opinion in order to away these difficulties, the most suitable for educational process of future officers of radio electronic specialization can be competency building approach in the process of vocational subjects' learning and task solution of professional education as the most effective from the position of higher technical school's didactics.

Literature

1. Методичні рекомендації з розроблення складових галузевих стандартів вищої освіти (компетентнісний підхід) / Міністерство освіти і науки України; Інститут інноваційних технологій і змісту освіти. – К., 2013. – 89с.

2. Про організацію розробки галузевих стандартів вищої освіти та стандартів вищої освіти вищих військових навчальних закладів і військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів: наказ Міністра оборони України від 19.03.2013 року №185 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/laws/show/z1541-13>.

3. Про затвердження Інструкції про організацію освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Збройних Сил України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України: наказ Міністра оборони України та Міністра освіти і науки України від 13 квітня 2005 року № 221/217 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/laws/show/z0784-98>.

4. Словник іншомовних слів / Під ред. Н. Н. Мельничука. – К. : УРЕ, 1987. – 775 с.

5. Словник української мови : в 11 томах. – Т.4. – К. : 1973. – С. 29.
6. Чернелевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе / Д. В. Чернелевский. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – с.44.
7. Технічні дисципліни [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vunivere.ru/category4>.

УДК 378.147.302.2

Ye. Mehem

STUDENTS' PERSONALITY DEVELOPMENT DURING DESIGNING AND TECHNOLOGICAL TRAINING

The possibilities of social and pedagogical development of students during designing and technological training are described in the article. Social experience in vocational training, in the period of pedagogical practice in overtime work, in youth organisations, informal associations are reviewed. It has been defined in the article that socialization is not only of dedicated, adjustable nature, but may also be unchecked, not controlled from the out way. The factors influencing the socialization of knowledge and skills acquired by students in the project activities are identified. The teachers' appropriate influence on the students' personality during designing and technological training is determined.

Key words: social development, designing and technological training, experience, creativity, motivation, motivational sphere, self-actualization, self-improvement, attitude.

Є. І. Мегем

РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ

У статті розглянуто можливості соціально-педагогічного розвитку студентів у процесі проектно-технологічної підготовки. Розглянуто отримання соціального досвіду в процесі професійного навчання, в період педагогічної практики, в позанавчальній роботі, в молодіжних організаціях та неформальних

об'єднаннях. Визначено, що соціалізація носить не тільки цілеспрямований, регульований характер, але може також здійснюватися нерегульованим, неконтрольованим із зовні чином. Виділено фактори, які впливають на соціалізацію знань та умінь, отриманих студентами у проектній діяльності. Визначено доцільні впливи викладача на особистість студента у проектно-технологічній підготовці.

Ключові слова: соціальний розвиток, проектно-технологічна підготовка, досвід, творчість, мотиви, мотиваційна сфера, самоактуалізація, самовдосконалення, відносини.

Modern technology teacher must have flexible and unusual thinking, able to adapt to rapidly changing conditions. It is possible only with high-level social development of the individuality and with developed creative skills.

Elaboration of new approaches to the training of future teachers, modeling different aspects of educational activities and the teachers' individuality are devoted to the researching of both domestic and foreign scientists (A. Verbytskyy, I. Zyazyun, N. Kuzmin, A. Markov, M. Nykandrov, I. Yakymanska, etc.).

Learning the theoretical aspects of the discussing problem has showed, that there is no single approach to understanding the essence of theoretical and methodical preparation of future technology teachers to implementation the project-technological approach in the training of students, and it has showed the lack of development in practice.

For formation of skills of the project-technological activity it is necessary to make the transition from the traditional information-receptive approach in preparing teachers to problem-methodology one. This approach determines the development of specific methodology for solution the common problems and concerns of the educational process organization.

Obtaining the student's own personally meaningful professional experience, his socialization realized during design and technological preparation. Exactly the design and technological preparation is responsible for the development of students'

personality, the formation of their personality-relevant, practice-oriented professional experience. It is important that the socialization of the experience was in conjunction with his formation, and not postponed for later practice.

In opinion, according to the perspective of social importance, personal, social and educational development of students in engineering and technology training results to the practice-oriented conclusions.

The socialization process, the result of it's development and subsequent active reproduction the student's social experience is an integral part of the personality. Socialization is not opposed to individualization.

These two processes are in a dialectical unity. After Rubinstein, the identity of the more significant differences, the more personal context is common. The student makes his individuality in the socialization process, social adaptation, moving to a socially useful development.

The student is not just a subject of socialization; he is an active subject of self-development. Identity is not a socially meaningful contrasts the experience, and based on it, not believing that he is constant, wishing to modify it.

Professional training and education during the design and technological preparation as controled and purposeful socialization process have to be united with self-training, self-control, self-organizing, which are focused on students internal forces to learning the environment influence on their own.

The central process of student's socialization during the design and technological preparation is not confined to knowledge of substantive nature. It includes:

1) the development of intelligence; 2) development of emotional sphere; 3) development of resistance to stress; 4) development of self-confidence; 5) the development of a positive attitude to the world; 6) development of independence, autonomy; 7) development motivation to self-actualization and self-improvement.

Thus, the student's socialization is not just "the involving to the task", but the acquisition of personal experience of his self-organization formation in social existence, and the defining his place in society. Man is a social creature, each of us is an island. "I" is nothing without "You" (Ya. Korczak): the self-development needs

“others”. For the practice of student’s social and pedagogical development during the design and technological preparation the personality factors in their behavior play the determining role and situational factors have the modulator function.

The effectiveness of socio-educational development of the student’s individuality during the design and technological preparation significantly depends on the nature of interpersonal relations: between the students, the students and the teacher.

Literature

1. Зязюн І.А. Інтелектуально-творчий розвиток особистості в умовах неперервної освіти // Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи [Текст] : Монографія / І.А. Зязюн : ред. І.А. Зязюна. – К.: ВІПОЛ, 2000. – С. 11-57.

2. Голубева О.Н. Проблема целостности в современном образовании [Текст] : Философия образования / О.Н. Голубева, А.Д. Суханов. – М., 1996. С. 54 – 75.

3. Майерс Д. Социальная психология [Текст] / Д. Майерс; пер. с англ. – СПб.: Питер Ком, 1998. – 688 с.

4. Маркова А.К. Формирование мотивации учения [Текст] / А.К. Маркова, Т.А. Матис, А.Е. Орлов – М.: Просвещение, 1990. – 192 с.

5. Реан А.А. Социально-педагогическая психология [Текст] / А.А. Реан, Я.Л. Коломинский – СПб.: Питер Ком, 1999. – 416 с.

6. Сухомлинский В.А. Воспитание и самовоспитание [Текст] / Сухомлинский В.А. // Советская педагогика, 1965, № 12. – С. 84-90.

7. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям [Текст] / В.О. Сухомлинський – К.: Радянська школа, 1965. – 216 с.

УДК 378

V. Kalish

O.DOVZHENKO’S LANGUAGE CREATIVITY IN THE SYSTEM OF FORMING PHILOLOGYTEACHERS’ LANGUAGE PERSONALITY

This article outlines the didactic opportunities of the poetry of O.Dovzhenko for

language creativity in forming modern national linguistic personality of the philology teachers.

Key words: linguistic personality, language training, language education, language picture of the world, individual language picture.

В. А. Каліш

МОВОТВОРЧІСТЬ О. ДОВЖЕНКА У СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА

У статті окреслено дидактичні можливості мовотворчості О.Довженка в процесі формування сучасної національно мовної особистості вчителя-словесника.

Ключові слова: мовна особистість, мовне навчання, мовне виховання, мовна картина світу, індивідуальна мовна картина.

Literature

1. Мацько Л. Українська мова в освітньому просторі / Любов Мацько – К., 2009. – 606 с.
2. Мацько Л. Поетична мовотворчість Тараса Шевченка : концептуально-стилістичний аналіз в аспекті комунікативної лінгвістики / Любов Мацько // Дивослово – 2014 –№ 5 – С. 26-31.
3. Лисиченко Л.А. Лексико-семантичний вимір мовної картини світу / Л.А.Лисиченко. – Харків : Видавнича група "Основа", 2009. – 191 с.
4. Довженко О.П. Твори в п'яти томах / Олександр Довженко. – Т. 1. – К. : Дніпро, 1983. – 439 с.
5. Довженко О.П. Твори в п'яти томах / Олександр Довженко. – Т. 5. – К. : Дніпро, 1985. – 359 с.

УДК 378

O. Zayika

CONCERT PERFORMING AS A FORM OF ARTISTIC ACTIVITIES IN THE SYSTEM OF INTENDING TEACHERS AESTHETIC EDUCATION

The article deals with the main parameters of concert and performing activity as one of the kinds of artistic practice in the system of higher educational establishments students aesthetic upbringing.

Key words: concert and performing activity, artistic activity, development potential, aesthetic upbringing, intending teachers.

O. Я. Заїка

КОНЦЕРТНЕ ВИКОНАВСТВО ЯК РІЗНОВИД МИСТЕЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

У статті висвітлюються основні параметри концертно-виконавської діяльності як одного із різновидів мистецької діяльності в системі естетичного виховання студентів у вищих навчальних закладах.

Ключові слова: концертно-виконавська діяльність, розвивальний потенціал мистецької діяльності, естетичне виховання, майбутні педагоги.

Important role in professional formation of future pedagogic performs outside work of aesthetic education, thereby work out the elements of educational technology, open creative writing, improve pedagogical skills.

There is a definitive contradiction between high aesthetic potential of concert-performing activity in higher institution and limited use of such potential in system of aesthetic education of university students.

An important place belongs to the concert and performing activities as a

precondition for the development of artistic and creative abilities in future pedagogues, thereby you can reach deep professional and pedagogical training, in overcoming the distance between knowledge and skills in this area and of means of demonstration of knowledge, skills, and abilities.

Musical performance has fully developed viewing-genre system of concert activity and function on specific organizational principles.

During the renovation of genres forms of scenic arts, scientists suggest to classify the concerto-performance activity following such aspects: based on the nature of the interaction of artistic and creative process (concerts-lectures, concerts-discussions, concerts-conversations); based on number of participants of concert performance (mono-concerts, concert-dialog, mutual concert with alumnus); by thematic focus (concert-tale, concert-biography, concert-puzzle); the combination of concert music with other arts (concert-play, musical-literally evening, music saloon, concert-performance).

The content of concert-performance activity of students based on our research survey must maintain musical, choreographic, literary and poetic also theatrical material that differs in high artistic merit, and secondly, is available for the performance of students with no specific art education.

Among leading methods of rational organization in concert performance of student's activity we distinguish: determination of the optimal composition of performance ensemble, frequency of carrying classes and showings, creation of the appropriate environment for holding lectures, seminars, rehearsals and individual artistic and creative work (suitable premises, availability of musical instruments, video - and audio equipment, etc.).

The optimal form of concert and performance activity of future pedagogues is: different genre concerts (concert tradition, concert-genre, concert character, concert interpretation, concert-presentation, concert heritage, concert mood, concert divertimento, concert-tour etc.), whose purpose is to confirm gained knowledge of the students about the arts, to stimulate in students creative expression of the arts, to promote the adjustment for future professional activities with the artistic education of

children.

Concerto-performance activity present one of the aspects of artistic activity, it expresses the process and the result of artistic image reproduction by students as a result of deep comprehension of its senses and individual attitude in the process of public demonstration.

Concerto-performance activity has powerful potential on the individuality development influences, its realization depends on the content and organizational methods. The basis of methodological support of concerto-performance activity forms implementations of model during the survey process, content of which became a goal of further scientific research.

Literature

1. Крылова Н. Б. Формирование культуры будущего специалиста [Текст] : метод. пособие / Н. Б. Крылова. — М.: Высш. шк., 1990. — 142 с.
2. Жигінас Т. В. Методичні засади підготовки майбутніх учителів музики до концертно-освітньої діяльності серед дітей та юнацтва [Текст]: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Т. В. Жигінас ; НПУ ім. М.П. Драгоманова. — К., 2007. — 19 с.
3. Петрова Г. А. Вопросы эстетической подготовки будущего учителя [Текст] / Г.А. Петрова. — Казань: Изд-во Казан. ун-та, 1976. — 200 с.
4. Уколов В. Музыка в потоке времени [Текст] / В. Уколов, Е. Рыбакина. — М. : Мол. гвардия, 1988. — 318 с.
5. Каган М. С. Морфология искусства [Текст] / М.С. Каган. — Л. : Искусство, 1972. — 440 с.
6. Бодина Е. А. Воздействие музыки на воспитание личности [Текст] / Е. А. Бодина // Педагогика. — 1992. — № 5-6. — С. 32–37.
7. Ільченко О. О. Художні основи аматорського народно-оркестрового виконавства [Текст] : дис. ... док. мистецтвознавства : 17.00.03 / Ільченко Олександр Олександрович ; Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського. — К., 1996. — 389 с.

8. Жукова Н. А. Інтерпретація як компонент музичної творчості: естетичний аспект [Текст]: автореф. дис. ... канд. філософ. наук: 09.00.08 / Н.А. Жукова / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2003. – 14 с.

9. Бурдюжа Е. А. Концертная деятельность как средство самореализации студентов вуза культуры и искусств [Текст]: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02: защита: 21.03.08 / Бурдюжа Елена Анатольевна. – Екатеринбург, 2008. – 22 с.

10. Мельник М.М. Театралізований тематичний концерт як синтетичний жанр сценічних мистецтв [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав.: 26.00.01 / Мельник Мирослава Миколаївна ; Київський національний ун-т культури і мистецтв. – К., 2009. – 19 с.

11. Загородня Л. П. Формування основ педагогічної техніки в майбутніх фахівців дошкільного виховання [Текст]: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Загородня Людмила Петрівна ; Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2001. – 261 с.

12. Кондратенко Г. Г. Формування творчої активності студентів педагогічного коледжу в процесі музично-сценічної діяльності [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Кондратенко Ганна Григорівна ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2007. – 24 с.

УДК 378

L.V. Turkina

WAYS OF INTENSIFYING FOREIGN LANGUAGE TRAINING AS A SPECIALITY AT PEDAGOGICAL UNIVERSITIES

The article deals with the ways of intensifying a foreign language training as a speciality at pedagogical universities. The feasibility of creating education environment is proved necessary for forming professional and pedagogical competence of intending foreign languages teachers is proved. This process is supposed to be successful on condition of using integrated technology of teaching including developed

interdisciplinary links.

Key words: intensifying teaching, foreign language as a speciality, education environment, professional and pedagogical competence, integrated technology of teaching, interdisciplinary links.

Л. В. Туркіна

ШЛЯХИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК СПЕЦІАЛЬНОСТІ У ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

У статті розглядаються способи інтенсифікації навчання іноземної мови як спеціальності у педагогічних університетах. Доводиться доцільність створення освітнього середовища для формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх вчителів ІМ, інтенсивності якого сприятиме використання технології інтегрованого навчання, що включає в себе здійснення міжпредметних зв'язків.

Ключові слова: інтенсифікація навчання, іноземна мова як спеціальність, освітнє середовище, професійно-педагогічна компетентність, технологія інтегрованого навчання, міжпредметні зв'язки.

Searching for new ways and means to intensify the process of a foreign language teaching, especially for the preparation of highly qualified teaching staff is associated with the use of integrated education technology aimed at forming the teachers' professional and pedagogical competence.

Researching different approaches to intensifying professionally-directed process of a foreign language teaching has enabled to identify the main ways of forming the teachers' professional and pedagogical competence, and, therefore, intensify the learning process, and namely:

1) to carry out the integration of the learning content of a foreign language with pedagogical subjects and methods of teaching a foreign language by establishing interdisciplinary links;

2) to put into practice student-centered teaching technologies, which is related to using differentiated approach to the students with different levels of knowledge and skills, the system of the students' knowledge and skills assessment etc.

3) to develop the students' professional skills by analyzing teaching situations while teaching them a foreign language;

4) to use modern forms and methods of teaching students, for example, differentiated instruction, programming, testing, etc.;

5) to direct the teachers' foreign language communication activity at solving the following tasks: language skills imparting, speech forming and skills training, providing the future teachers' professional orientation, encouraging the mastery of teacher's communication skills, promoting the students' professional development and cultural education, improving the students' professional competence.

The main methodological principles that provide integration with a foreign language teaching are:

- a permanent interrelation between the theoretical information (knowledge) and its using; language skills in mastering the language system is not a final goal but an important means of forming, expressing and improving one's ideas;

- the active nature of learning: mastering the language should become an active process that provides an effective combination of all four types of speech activities (listening, listening, reading and writing);

- language skills, speaking skills and abilities are to be considered both as a condition and a developing training component.

In order to deliver integrated lessons effectively, it is necessary that one should follow the conditions, mentioned below:

- proper defining the object of study, careful selecting the content of the lesson;

- professional qualities of the teachers that will be able to provide creative collaboration while delivering the lesson;

- involving students into their self-learning;

- using problem-based learning methods, reinforcing the students' mental activity at all the stages of training;

- effective combining individual and group work;
- obligatory taking into consideration the students' age peculiarities and psychological characteristics.

So, as a result of theoretical and experimental searching for the effective ways to intensify the process of teaching a foreign language as a specialty, we came to the conclusion about the feasibility of establishing the educational environment "Professionally-directed forming the intercultural communicative competence". It is required for achieving the basic goal in teaching a foreign language – to form the students' intercultural communicative competence and provide them with the appropriate level of the professional and pedagogical competence.

Literature

1. Абрамова Ю.Г. Використання міжпредметних зв'язків при викладанні німецької мови у вищих навчальних закладах: літературознавчий аспект / Ю.Г. Абрамова. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 9 (220), Ч. II, – Луганськ, 2011. – С. 96-102.

2. Дорофєєва Є. А. Реалізація інтегрованого підходу на уроках української мови в 10-11 класах / Є. А. Дорофєєва. Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях студентської молоді "Родзинка - 2008": Х Всеукр. студ. наук. конф., 24-26 квіт. 2008 р., м. Черкаси. Серія філологічні науки / МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького – Черкаси: Видавництво ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2008 – С. 49-51.

3. Морська Н.О. Інтегрований підхід до викладання іноземної мови. / Н.О. Морська // Проблеми лінгвістики науково-технічного і художнього тексту та питання лінгвометодики : [збірник наукових праць] / Вісник / Національного університету "Львівська політехніка" ; № 419. - Львів : Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2001. – С. 18-20.

4. Ніколаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. Авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.

5. Сова М.О. Концептуальна модель інтегрованого навчання і технологія її впровадження у навчальний процес вищої школи / М.О. Сова // Біоресурси і природокористування: Науковий журнал. – 2009. – Т. 1, № 1/2. – С. 169-177.

УДК 378

Olena Starchenko

ART PEDAGOGY IN TRAINING INTENDING PRIMARY SCHOOL TEACHERS

The article deals with the factors of developing "art pedagogy" as one of the modern knowledge branch. The functions, general scientific, theoretical and organizational tasks of art pedagogics are defined. The art pedagogical maintenance and its basic tasks are characterized.

Key words: art pedagogics, art, intending primary school teachers, professional training.

О.В. Старченко

АРТПЕДАГОГІКА В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ

У статті проаналізовано передумови розвитку артпедагогіки – однієї із сучасних галузей знання. Розкривається поняття "артпедагогіка" як засіб розвитку можливості для самопізнання та набуття навичок, необхідних майбутнім фахівцям початкової освіти.

Ключові слова: артпедагогіка, мистецтво, майбутні вчителі початкової освіти, професійна підготовка.

One of the strategic directions of high education in Ukraine is future primary school teacher s professional training according to the requirements of the Bologna process. Since the mid-90s, Ukraine took steps to reform its education frameworks to

be consistent with the Bologna Process. At the beginning of the third millennium the primary school teacher training positive experience of the past has become the ground for professionalization practice of the developing Ukrainian state. Modernization of higher education in Ukraine is caused by social, political, spiritual process towards strengthening the country and its entry into the world area.

Modern society, along with the rapid technological progress simultaneously acquired the number of quite painful problems such as lack of emotional and communicative culture, lack of spirituality, which are typical for youth nowadays. Especially school teachers deal with the majority of these problems and searching possible solutions to overcome them is namely their professional task. That's why one of the difficult but important tasks of higher institutions is forming the professional competence of future teacher.

In our opinion, namely art pedagogic has the most effective emotional impact on people, and especially young people. That's why students have to prepare for realizing communicative approach in the professional activities, for promoting pupils training in creative dialogue and figurative learning of world as well as art, for teaching pupils the "art language" by means of communication, whereby communication is becoming brighter and deeper.

In the article there was done an attempt on the basis of analysis of obtaining approaches to the understanding of «art pedagogic». There are analyzed an actual questions of creative development of young people with the help of art pedagogy. By using the artistic heritage of art-pedagogy we can achieve positive changes in the intellectual, social and emotional development of personality; form the basis of artistic culture of students through the creative activities (music, fine arts, theater and gaming). There were discovered the functions, general scientifically-theoretical and organizational tasks of art pedagogic. There were characterized the art pedagogical maintenance and its basic tasks.

The idea of “bringing up through the art methods” began to take an active development since the mid-twentieth century. The most European scientist pointed out the main role of the arts in learning and education. With the help of the art you can

effectively adjust the certain aspects of the student's self-consciousness. In order to analyze and systematize the essence of the theoretical and methodological foundations of art pedagogy in social and historical context of the development of national pedagogical thought in XX century it should be describe the prospects of usage discovered achievements in the modern conditions.

Just an art-pedagogy gives an opportunity to actualize an internal capacity of the personality and formed his creative attitude. But to achieve this, first, you should to choose the individual methods of work, which would in any concrete pedagogical situations, can give the maximal effect. It should take into account a number of factors, including the purpose and objectives of bringing-up, age characteristics of the student level of training, specific of training objectives, teacher skills and so on.

Application of methods and techniques of art pedagogy in the educational work with students makes it possible to reveal the hidden talents of the personality identify and bring the necessary communication skills and experience of creative work as well as in a team, as individually.

In our opinion the study practicing art pedagogy with students contributed mastering of specific artistic means of expression by which, it was easier to identify their own attitude to perceive the world in general and the environment in particular.

Analysis of the modern world, European and national teachers training trends showed the actual changes in training primary school teachers from mere awareness to a higher level of forming a future professional competence. Nowadays we need the type of vocational training, which results in high quality of competence, the ability to perceive pedagogical innovations, create one's own system of activities, be easy to adapt to changes in life and develop the competence during the lifetime. Future teacher, prepared in such way, will be able to respond to changes in social and economic life of the community, to carry out effective social and professional communication and will be more flexible to analyze and solve different problems by means of communication.

References

1. Artpedagogika and art therapy in special education: studies. [for stud.

environments. and higher. ped. Textbook. institutions] / Е.А. Медведева, И.Ю. Левченко, Л.Н. Комиссарова, Т.А. Добровольская. – М. : Академия, 2001. – 248 с.

2. Pastukhova SY Seizing opportunities as a means of artistic ceramics artpedagogiki in the classroom with younger students. / <http://artkeramica.ru/artpedagogica.php/> All rights reserved. © Copyright 2006-2010.

3. Prykotenko T. Artistic creative work and art-pedagogy in the system of training for future social pedagogues / Т.А. Прикотенко ISSN 1992-5786 Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.

Literature

1. Артпедагогика и арттерапия в специальном образовании: учеб. [для студ. сред. и высш. пед. учеб. заведений] / Е.А. Медведева, И.Ю. Левченко, Л.Н. Комиссарова, Т.А. Добровольская. – М. : Академия, 2001. – 248 с.

2. Корженко О. М. Артпедагогика сегодня: цели и перспективы развития [Текст] / О. М. Корженко, Е. А. Заргарьян // Теория и практика образования в современном мире: материалы III междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, май 2013 г.). — СПб. : Реноме, 2013. — С. 95-97.

3. Пастухова С. Ю. Использование возможностей художественной керамики как средства артпедагогики на занятиях с младшими школьниками. / <http://artkeramica.ru/artpedagogica.php/> All rights reserved. © Copyright 2006-2010.

4. Прикотенко Т.А. Художня творчість і артпедагогіка в системі підготовки майбутніх соціальних педагогів / Т.А. Прикотенко ISSN 1992-5786 Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.

5. Сорока О. В. Категоріальне розмежування понять "арттерапія" і "артпедагогіка" / О. В. Сорока // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. / редкол.: І. А. Зязюн (голова) [та ін.]. – К., Вінниця, 2013. – Вип. 35.– С. 459 – 465.

УДК 378

Olena Volyars'ka

**ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS OF
IMPLEMENTING DISTANCE LEARNING FOR UNEMPLOYED IN THE
VOCATIONAL TRAINING SYSTEM**

The article deals with the analysis of experience on implementing distance learning for unemployed in the system of state employment service professional training. Organizational and pedagogical conditions of the development and implementation of distance courses in the system of professional training are defined. Stages of creating distance courses for training the unemployed are grounded.

Keywords: unemployed, distance learning, information-educational environment, professional training, conditions.

О. С. Волярська

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ БЕЗРОБІТНИХ В СИСТЕМІ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

У статті проаналізовано досвід з організації і впровадження дистанційного навчання безробітних в систему професійної підготовки. Визначено організаційні, педагогічні умови щодо розробки й впровадження дистанційних навчальних курсів з робітничих професій у центрах професійної освіти державної служби зайнятості. Охарактеризовано етапи створення дистанційного навчального курсу для підготовки безробітних.

Ключові слова: безробітні, дистанційне навчання, інформаційно-педагогічне середовище, професійна підготовка, умови.

The topicality of the problem of using modern information and telecommunication

technologies, including global network, in the professional learning system in terms of information society has been substantiated. The article analyzes the experience of the organization and implementation of distance learning unemployed-in training. Identified organizational and pedagogical conditions of development and implementation of distance learning courses in the vocational training system. Created the steps for creating distance learning courses for the unemployed.

To enable the improvement of education and training of the unemployed according to the needs of the economy, quality and operational to meet the needs of employers employment continuously analyzes the demand and supply of labor and the needs of prospective monitoring for specialists to be able to prepare the necessary specialists for the future. Thus, according to the basic employment centers in constant demand from employers using workers' profession. Formation of professionally-mobile, skilled workforce – a key objective of the employment service in the organization of professional training for the unemployed.

Typical training distance learning course has lectures, practical classes; tests for self-control, subject tests, certification work. At the heart of the creation and maintenance of a distance course is a system of building social and educational environment. This environment allows you to create complete lectures and practical courses, equipped with multimedia facilities.

Experience of creating courses in distance learning system shows that, above all, for the successful training of the unemployed in this format you must consider the following requirements: distance course should be a dynamic learning system; must constantly maintain motivational orientation unemployed by supporting interest in vocational training; handling process of interactive learning.

The implementation of these requirements require the use of various elements of remote technology training united us in groups such as: lecture lessons: video, online directories, reference models of multimedia texts, presentations; practical problem: the creative and practical assignments, forums, chat rooms, motivational video footage and game; tests: test training, online self-test, diagnostic test, thematic test written certification work.

The problem research laboratory of the Institute of public service employment Ukraine to stage and implementation of distance learning unemployed training system in the years 2013-2014 were the following events: 2013 - thematic short-term workshop directors and deputy directors of teaching and production work of vocational education public employment service on "Improvement of vocational training for the unemployed and providing training and production process "; 2014 - Inter-regional "round table" in the on-line on "The Current State and Trends of distance vocational training for the unemployed."

Is established, that pedagogical conditions of preparation unemployed in the for professional self-perfection in conditions educational institution are: the creation of effective educational environment, with which gives of methodical preparation of the teachers and unemployed to formation of readiness to professional self-perfection; maintenance of effective steady pedagogical interaction of cooperation of the subjects of educational process. Pedagogical conditions of implementation of distance training for the unemployed in training system is the provision of financial and technical schools vocational training facilities for distance learning, the presence of an appropriate level of scientific and methodical competence of human resources centers of professional education, providing a stable effective pedagogical interaction of remote learning process, creating an effective information-educational environment of distance learning unemployed.

Literature

1. Андреев А. А. Дидактические основы дистанционного обучения в высших учебных заведениях : дисс. на соискание уч. степени докт. пед. наук : 13.00.02 / А. А. Андреев. – М. : МЭСИ, 1999. – 289 с.
2. Дистанційне навчання: психологічні засади : монографія / [М.Л. Смульсон, Ю.І. Машбиць, М.І. Жалдак та ін.] ; за ред. М.Л. Смульсон. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. – 240 с.
3. Дистанційне навчання. Умови застосування : навч. посіб. / за ред. В. М. Кухаренка. – Харків : НТУ "ХПІ", "Торсінг", 2002. – 340 с. [Електронний

ресурс]. – Режим доступу : <http://users.kpi.kharkov.ua/lre/bde/ukr/content.htm>.

4. Ніколаєнко С. М. Управління якістю вищої освіти : Теорія, аналіз і тенденції розвитку: монографія / С. М. Ніколаєнко. – К. : Київський нац. торг.-економ. ун-т, 2007. – 519 с.

5. Осадчий В.В. Педагогічні засади професійного консультування молоді засобами Інтернет: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 [Електронний ресурс] / В.В. Осадчий; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М.Коцюбинського. – Вінниця, 2005. – 20 с.

6. Хуторской А. В. Концепция дистанционного образования / А. В. Хуторской. – 1998. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://users.kpi.kharkov.ua/lre/bde/dopol/russia/conzep.html>

УДК 378.17

I.Mozul

***HEALTHY LIFE AS A WAY OF DEVELOPMENT AND STRENGTHENING
HEALTH I STUDENTS***

The article is devoted to the theoretical analysis of the essence of the notion of the healthy way of life. Main approaches are selected to the decision of the problem of the forming of culture of the health of students of the pedagogical university.

Key words: health, healthy way of life, pedagogical technologies of the training, culture of the student's health.

I. В. Мозуль

**ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК ШЛЯХ ФОРМУВАННЯ І ЗМІЦНЕННЯ
ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ**

*У статті розглядається сутність поняття "здоровий спосіб життя".
Окреслені основні підходи до розв'язання проблеми формування культури*

здоров'я у студентів педагогічного університету та їхнього валеологічного мислення.

Ключові слова: здоров'я, здоровий спосіб життя, валеологія, педагогічні технології виховання, культура здоров'я студента.

In our time, human health is one of the most global problems which not only doctors, but also psychologists and sociologists try to solve. The National Doctrine of Education emphasizes that education and physical education are the basis for citizens' healthy. It's indicated that the state with the public contribute to maintaining health of the educational process's participants, conduct and implementation the research's results of health strengthening and healthy lifestyle promotion.

Research problem's analysis has shown that much attention is devoted to the individual healthy lifestyle. The research papers of M.Amosov, O.Blinova, V.Bobrytskaya, H.Zhuk, H.Maksymenko, Yu.Orlov, M.Sarychev and others have important value in the process of this problem development.

There are several definitions of "healthy lifestyle" in modern philosophical and medical literature. To our mind, the most successful is definition, that's said a healthy lifestyle is the optimal organization of human life in the existing socio-economic and historical conditions, which contributes to the formation, preservation, enhancement, restoration and hereditary transmission of health, which is based on valeological human ideology.

The healthy lifestyle includes such main components as lifestyle society and the individual, valeological outlook, installations according a long healthy life, valeological and hygiene education, discontinuity of bad habits.

The development of a healthy lifestyle among students of pedagogical university is especially important, because any human activity is accompanied by the presence of dangerous and harmful factors for his health: psycho-emotional, chemical, physical, environmental, biological and others. Students' acquired knowledge should become an important tool for the new life problems' solving and vital competence's forming.

The formation students' healthy lifestyle should be focused on getting knowledge about his and world abilities, the nascency of professional competence to carry pupils' valeological education.

The valeological direction's training topics should lay the foundations of healthy lifestyle, which will be base for formation the valeological habits, behavior and attitude that will help students to organize their own healthy lifestyle. Disciplines orient students to self-knowledge of own organism, to study predisposition to diseases, to extend the students' healthy lifestyle, to deep their knowledge of mental health. Students are introduced to non-traditional methods of the body's healing.

Students develop the self-improvement program during practical training lessons. Than each of them wrote the program's results to his valeological daybook and mapped the self-rated health. Such work allowed to monitor the condition of the respiratory, cardiovascular system, with changes in the state of student's health that he experienced during the training day.

There were organized the roundtables, conferences, meetings with doctors, famous athletes for all students on the faculty. Senior students have issued the health corner, organized competitions, exhibitions of scientific and methodological literature about health issues, valeological subject's tournaments.

Thus, a healthy lifestyle is one of the most important components of health protection and promotion, which allows a lot of people to maintain a sufficient level of physical and mental health, even in difficult environmental and socio-economic conditions.

Literature

1. 1.Горашук В.П. Валеологія: Наука, навчальний предмет, культура здоров'я //Освіта на Луганщині. – 1997. - №1 – 2. – С.92 – 95.

2. Горчак С.И. К вопросу о дефиниции здорового образа жизни /С. И. Горчак //Здоровый образ жизни. Социально-философские и медико-биологические проблемы: Сб. науч. статей. – Кишинев, Штиинца, 1991. – С.19 – 36.

3. Донцов А. Морально-духовні чинники підготовки майбутнього педагога до здорового способу життя / А.Донцов //Науковий вісник Чернівецького університету. – Чернівці: Рута, 2003. – С.60 – 67

4. Національна доктрина розвитку освіти //Школа і педагогіка в незалежній Українській державі. – К.,2002. – С.690 – 704.

УДК 373. 5: 7. 01

Leonid Babenko

PROBLEM OF VISUOGNOSIS AND IMAGE OF SURROUNDING SPACE IN THE ARTISTIC LEARNING

In the article the mechanism of perception of surrounding space and feature of its depicting on the surface of picture is examined. On the basis of physiology and psychology of perception of objects appearances the analysis and estimation of graphic activity, directed at transmission spacious and its objects is carried out and the results of perceiving surrounding reality are defined.

Mechanism of changed perceiving surrounding space and feature of its image on the surface of picture changes attitude toward graphic activity is investigated. As a result of it there are different systems, directions, schools, approaches, to the studies a fine art.

Key words: fine art, teaching methodology, perceiving images of space.

Л. В. Бабенко

ПРОБЛЕМА ЗОРОВОГО СПРИЙНЯТТЯ ТА ЗОБРАЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО ПРОСТОРУ В ХУДОЖНЬОМУ НАВЧАННІ

У статті розглядається механізм зорового сприйняття навколишнього простору та особливості його зображення на площині картини. На основі фізіології й психології зорового сприйняття образів предметів у просторі здійснюється аналіз й оцінка образотворчої діяльності, направленої на передачу простору і предметів у ньому, як продукту зорового сприйняття навколишньої

дійсності. Прослідковується зміна відношення до образотворчої діяльності через дослідження та вивчення механізму зорового сприйняття навколишнього простору та особливостей його зображення на площині картини, унаслідок чого виникають різні системи, напрямки, школи, підходи до навчання образотворчому мистецтву.

Ключові слова: образотворче мистецтво, методика викладання, сприйняття та зображення простору, реалістичне зображення.

It is determined that the process of perception of objects of surrounding reality has a difficult psychologically physiology structure and variously proves depending on terms in which flows, as a result of stereoscopic of the visual system of perception of man and transformation of image on the retina of eye in perceptivity appearance. A perception of man is a performance joint job directly of binocular perception and cerebration, which summarizes and combines information, got from the displaced points of view every eye separately due to their special physiology construction and also enriches obtained information the accumulated vital experience. Such psychologically physiology work of eyes and brain enables a man to perceive the unique spatial visualization of surrounding reality. Approaching incorporated of nascent visualization a brain to actual appearances of the outer world, as quality of perception in psychology got the name "mechanism of constant".

The special character of human perception and artistic reflection of objects and phenomena is grounded in space by facilities of fine art. Joint work of eye and brain, in which perception appearance gets subsequent treatment the mind of man, is examined. A brain uses thus, drawing out from the "supplies of memory", information, necessary for creation of perceiving appearance and that is why any picture, written with an artist from nature, represents not so much nature, as a complex of imaginations, objective hypotheses, accumulated an artist. The methods of image (reverse prospect, drawings methods and rectilinear prospect) were elected artists depending on the project of creation of image.

Yes, in a medieval period of development of fine art artists represented space and

objects in him such which they saw them as a result of co-operation of binocular perception and influence of mechanism of constant, at the cerebral processing of retina of eye appearances. A linear prospect which enabled to unite graphic images on a plane by "one point of view was mine-out in Renaissance age". In our time many artists are for realization of artistic projects of approaching of image to the natural perception intelligently deviate from adherence of rules of "renaissance prospect".

Research and study of mechanism of perception of surrounding space and feature of his image on the plane of picture changes attitude toward graphic activity. As a result of it there are the different systems, directions, schools, approaches, to the studies a fine art.

Literature

1. Барышев Д. Г. Перспектива по принципу угловых определений / Д. Г. Барышев // Научные труды Ленинградского инженерно-строительного института. – 1953. – Вып. 14. – С. 76–92.
2. Барышников А. П. Перспектива: учебное пособие для высших художественных заведений / А. П. Барышников. – 4-е изд., испр. и допол. – М.: Искусство, 1955. – 200 с.
3. Вавилов С. И. Глаз и солнце / С. И. Вавилов. – 5-е изд., доп. и испр. – М., Л.: АН СССР, 1950. – 124 с.
4. Величковский Б. М. Психология восприятия: учебное пособие / Б. М. Величковский, В. П. Зинченко, А. Р. Лурия. – М.: Изд. Моск. ун-та, 1973. – 245 с.
5. Грегори Р. Л. Разумный глаз / Р. Л. Грегори; пер. с англ. А. И. Когана. – М.: Мир, 1972. – 209 с.
6. Жегин Л. Ф. Язык живописных произведений (Условность древнего искусства) / Л. Ф. Жегин. – М.: Искусство, 1970. – 123 с.
7. Каргин Д. И. О размерах угла зрения при практическом построении перспективы / Д. И. Каргин // Сборник научных работ Ленинградского института

инженеров железнодорожного транспорта. – Вып. 132. – М.: Трансжелдориздат, 1938. – С. 116–132.

8. Кравков С. В. Глаз и его работа. Психофизиология зрения, гигиена освещения / С. В. Кравков. – 4-е изд., перераб. и доп. – М., Л.: АН СССР, 1950. – 532 с.

9. Кузнецов Н. С. Построение широкоугольных перспектив с высоким горизонтом / Н. С. Кузнецов. – М.: Госстройиздат, 1958. – 56 с.

10. Раушенбах Б. В. Пространственные построения в древнерусской живописи / Б. В. Раушенбах. – М.: Наука, 1975. – 184 с.

11. Раушенбах Б. В. Пространственные построения в живописи / Б. В. Раушенбах. – М.: Наука, 1980. – 288 с.

12. Рынин Н. А. Начертательная геометрия. Методы изображения / Н. А. Рынин. – Петроград: Тип. А. Э. Коллинса, 1916. – 264 с.

13. Сеченов И. М. Избранные произведения / ред. В. М. Каганов. – М.: Учпедгиз, 1953. – 335 с.

14. Сеченов И. М. Физиология органов чувств. Зрение / И. М. Сеченов. – Санкт-Петербург: Тип. А. Головачева, 1867. – 344 с.

15. Тимрот Е. С. Построение архитектурных перспектив на плоскости / Е. С. Тимрот. – М.: Госстройиздат, 1957. – 148 с.

16. Федоров М. В. Рисунок и перспектива / М. В. Федоров. – М.: Искусство, 1960. – 130 с.

17. Физиология зрения: материалы симпозиума по физиологии сенсорных систем (Москва, 27 сентября – 3 октября 1973). – М., 1973. – 114 с.

УДК 378:004.8

A. V. Ryabko, R. P. Kukharchuk

INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE HISTORY

The article discusses the current trends in applying new information technology

in historical researches and students training. After finishing the course of informatics student should be able to discover, evaluate, and implement digital tools and resources to support historical scholarship, acquire skills and tools for deeper involvement in particular digital history methods.

Key words: informatics, information technology, historical information science.

А. В. Рябко, Р. П. Кухарчук

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІСТОРІЇ

У статті розглядаються сучасні тенденції використання нових інформаційних технологій в історичних дослідженнях та в історичній освіті студентів напряму підготовки 6.020302 Історія. У процесі вивчення інформатики студенти повинні оволодіти сучасними цифровими технологіями, які використовуються в історичній інформатиці, набути навичок для використання комп'ютерних методів в історичних дослідженнях.*

Ключові слова: інформатика, інформаційна технологія, історична інформатика.

The article discusses the current trends in application of new information technology in historical research and the students training.

For today's students, computer technology plays an integral part in their learning experiences. Information science is the discipline that deals with the processes of gathering, manipulating, storing, retrieving, classifying and transferring information. It attempts to bring together concepts and methods from various disciplines such as library science, computer science and communication science.

In this article we propose to define historical information science as the discipline that deals with specific information problems in historical research and in the sources that are used for historical research, and tries to solve these information problems in a generic way with the help of computing tools. Digital history is the use of digital media and tools for historical practice, presentation, analysis, and research.

Historians have made use of computers in their research and teaching almost as long as computers have been in existence.

In 1980, Manfred Thaller announced the birth of *Clio*, a genuine historical database management system. Although this offer was necessarily limited to a small number of projects, it heralded a new period of historical computing. The flexibility of the relational model in adding new data layers did not solve, of course, all the typical problems of historical computing. Introducing *clio*, Thaller had already pointed to the inherent fuzziness of historical data and the complex process of historical interpretation. If the entire process of historical data retrieval was left to the dbms, somehow historical knowledge had to be incorporated. This was not easily done in the relational database environment itself.

The computing historian's weapon of choice was, and remains, the database, particularly in relational form. Long text fields enabled historians to retain something of the integrity of original sources and rapid advances were made on issues such as classification and record linkage. Historical information science is about determining and solving information problems. The information problems in historical research can be divided into four categories:

- information problems of historical sources;
- information problems of relationships between sources;
- information problems in historical analysis;
- information problems of the presentation of sources or analysis.

Historians have successfully tackled many technical and methodological challenges; these include data modeling, record linkage, family reconstruction, multiple regression analysis, event history analysis, simulation, fuzzy data, content analysis and Geographic Information Systems (GIS). More recent digital history projects demonstrate the potential of creativity, collaboration, mapping data, and technical innovation, all of which are aspects of Web 2.0.

The digital story involves not only novel forms of the accumulation and transmission of historical knowledge, but also new approaches to the organization of the academic community and educational environment. Digital history provides

students with important learning tools, resources and thought processes that 21st century teachers can no longer ignore.

The study of history is now becoming far more integrated with digital history, cultural history and public history through connections unlocked by the digital revolution. Digital history applications, whether they are virtual exhibits or online learning programs, transcend the traditional textbook and provide users with dynamic animations and authentic sources and experiences.

How do digital tools and resources change the study of the past? What skills and competencies will teachers of history need? After finishing the course of informatics the student should be able to discover, evaluate, and implement digital tools and resources to support historical scholarship, acquire skills and tools for deeper involvement in particular digital history methods.

Students should know how to use the following programs: PhotoModeler Scanner, Agisoft Photoskan, MS Access, Adobe Photoshop, Corel Draw, ArcGIS, MapInfo, iMapBuilder, Interactive Flash Map Builder, Adobe Flash, Adobe Dreamweaver, 3D Studio Max, Microsoft ICE, PTGui, Pano2VR, Adobe Acrobat X, Issuu, Prezi, Zoho Creator, 3D World Studio, Deep Exploration, Adobe Acrobat X, Google SketchUp, Autodesk 123D Catch.

References

1. Boonstra O. Past, present and future of historical information science / O. Boonstra, L. Breure, P. Doorn – NIWI KNAW, 2006. – 130 p.
2. Borodkin L. Istoricheskaja informatika / L. I. Borodkin, V. N. Sidorcov. – Minsk : Vedy, 1998. – 315 s.
3. Krug idej : Modeli i tehnologii istoricheskikh rekonstrukcij: Trudy XI konferencii Asociacii «Istorija i komp'juter». / pod red. L. I. Borodkina, V. N. Vladimirova, G. V. Mozhaevoj. – M. , Barnaul, Tomsk : izd-vo Moskovskogo un-ta, 2010. – 372 s. : il.

Literature

1. Boonstra O. Past, present and future of historical information science / O. Boonstra, L. Breure, P. Doorn – NIWI KNAW, 2006. – 130 p.
2. Бородкин Л. Историческая информатика / Л. И. Бородкин, В. Н. Сидорцов. – Минск : Веды, 1998. – 315 с.
3. Круг идей : модели и технологии исторических реконструкций : труды XI конференции Ассоциации "История и компьютер" / под ред. Л. И. Бородкина, В. Н. Владимирова, Г. В. Можяевой. – М. ; Барнаул ; Томск : Изд-во Московского ун-та, 2010. – 372 с. : ил.

УДК 37.091.12:796:613.9

S.V. Garkusha

**PEDAGOGICAL PRINCIPLES OF FORMATION OF PREPAREDNESS OF
FUTURE PHYSICAL EDUCATION PROFESSIONALS TO THE USE OF
HEALTH MAINTAINING TECHNOLOGIES**

System of specific principles of formation of the preparedness of future physical education professionals to the use of health maintaining technologies: health centrism, subjectivity, free trajectory, continuity, scientism, precautionary, integration, systemacity, heuristic interaction, creativity is grounded in the paper.

Keywords: principle, preparedness, future professionals, health maintaining technologies, physical education.

С. В. Гаркуша

**ПЕДАГОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДО ВИКОРИСТАННЯ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

У роботі обґрунтовано систему специфічних принципів формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання

здоров'язберезувальних технологій: здоров'яцентризму, суб'єктності, вільної траєкторії, неперервності й наступності, науковості, превентивності, інтеграції, системності і наскрізності, евристичної взаємодії, креативності.

Ключові слова: принцип, готовність, майбутні фахівці, здоров'язберезувальні технології, фізичне виховання.

System of specific principles of formation of the preparedness of future physical education professionals to the use of health maintaining technologies: health centrism, subjectivity, free trajectory, continuity and succession, scientism, precautionary, integration, systematicity, heuristic interaction, creativity is grounded in the paper.

1. Principle of health centrism provides participants' orientation of educational process in the health maintaining as a basic value and one of the key result of educational activity.

2. Principle of subjectivity need orientation of the entire system of professional preparedness to create conditions in forming students' preparedness and creative self-identity. Such target setting should be dominating in the elaboration of educational programs, curricula, choice of technologies of education activity.

3. Principle of the free trajectory in the formation of preparedness involves providing students with different stable ways of professional and personal development and the opportunity to choose the best of them.

4. Principles of continuity and succession determine the necessity to use health maintaining technologies and conducting health maintaining activity daily and in every lesson.

5. Principle of scientism provides that the knowledge, abilities and skills that students acquire, reflect the achievements of modern science and methods of scientific researches. In the process of training future professionals should create and implement educational institutions scientifically grounded and checked health maintaining technologies.

6. Principle of precautionary. The task of pedagogical science is to create preventive health maintaining pedagogics that could prevent possible pedagogical

deviations and find means of their removing.

7. Principle of integration requires the creation of single, interrelated in content, structure, functional characteristics of the integral process of future professionals of physical education preparedness at the university. The principle of integration is realized through the organization of this process on the basis of objectivity and complexity involving the potential professionally oriented courses and practical training of students.

8. Principle of systematicity means that the formation of preparedness of students is organized as a systematic pedagogical process logically structured in all its stages; aimed at the harmonious and versatile development of personality.

9. Principle of heuristic interaction implies that the content, forms and methods of teaching should be based on interactivity and constructed in such a way that to form in students abilities to find the right solutions individually, to use new techniques and modes of activity and directly take part in the educational process.

10. Principle of creativity involves disclosure of personality of each student, development of creative and communicative potential of the personality, the formation of future professionals in physical education skills to find quickly and effectively use non-standard, original creative resolution of interpersonal situations of professional interaction, formation of ability of self-selection forms and means of implementation of tasks in professional and educational activity.

Applying of the principles above will provide effective preparedness of the future physical training specialists to the use of health maintaining technologies in professional activity.

References

1. Honcharenko S. U. Ukrayins'kyy pedahohichnyy entsyklopedychnyy slovnyk. Vydannya druhe dopovnene i vypravlene / S. U. Honcharenko. – Rivne : Volyns'ki oberehy, 2011. – 552 s.

2. Shyyan B. M. Teoriya i metodyka fizychnoho vykhovannya shkolyariv / B.M. Shyyan. – Ch.2. – Ternopil : Navchal'na knyha – Bohdan, 2006. – 248 s.

3. Horashchuk V. P. Teoretychni ta metodolohichni zasady formuvannya kul'tury zdorov'ya shkol'nyariv: dys. ... doktora ped. nauk: 13.00.01 / Horashchuk Valeriy Pavlovych. – Kh., 2004. – 419 s.
4. Omel'chenko S. O. Vzayemodiya sotsial'nykh instytutiv suspil'stva u formuvanni zdorovoho sposobu zhyttya ditey ta pidlitkiv. Monohrafiya / S. O. Omel'chenko. – Luhans'k : Al'ma-mater, 2007. – 352 s.
5. Orzhekhovs'ka V. M. Pedahohika zdorovoho sposobu zhyttya / V. M. Orzhekhovs'ka // Shlyakh osvity. – 2006. – № 4. – S. 29 – 32.
6. Voronin D. Ye. Formuvannya zdorov'yazberihayuchoyi kompetentnosti studentiv vyshchyykh navchal'nykh zakladiv zasobamy fizychnoho vykhovannya : avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk : spets. 13.00.07 «Teoriya ta metodyka vykhovannya» / D. Ye. Voronin. – Kherson, 2006. – 20 s.
7. Belikh S. Y. Struktura kontseptsyy lychnostno oryentyrovannoho fizycheskoho vospytannya studentov unyversyteta / S. Y. Belikh // Fyzycheskoe vospytanye studentov. – Khar'kov, 2013. – №4. – S. 3 – 9.
8. Smyrnov N. K. Zdorov'esberehayushchye obrazovatel'nye tekhnolohyy v sovremennoy shkole / N. K. Smyrnov. – M.: APK y PRO, 2002. – 121 s.
9. Byelikova N. O. Kontseptual'ni pidkhody do formuvannya hotovnosti maybutnikh fakhivtsiv z fizychnoyi rehabilitatsiyi do zdorov'yazberezhual'noyi diyal'nosti / Byelikova N. O. // Pedahohika, psykholohiya ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannya i sportu. – 2012. – №1. – S. 17 – 21.
10. Garkusha S.V. Formuvannya hotovnosti maybutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya do vykorystannya zdorov'yazberezhual'nykh tekhnolohiy: teoretyko-metodychnyy aspekt. Monohrafiya / S. V. Garkusha. – Chernihiv : ChNPU, 2014. – 396 s.

Literature

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге доповнене і виправлене / С. У. Гончаренко. – Рівне : Волинські обереги, 2011. – 552 с.

2. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б. М. Шиян. – Ч.2. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. – 248 с.
3. Горащук В.П. Теоретичні та методологічні засади формування культури здоров'я школярів: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.01 / Горащук Валерій Павлович. – Х., 2004. – 419 с.
4. Омельченко С. О. Взаємодія соціальних інститутів суспільства у формуванні здорового способу життя дітей та підлітків. Монографія / С. О. Омельченко. – Луганськ : Альма-матер, 2007. – 352 с.
5. Оржеховська В. М. Педагогіка здорового способу життя / В. М. Оржеховська // Шлях освіти. – 2006. – № 4. – С. 29 – 32.
6. Воронін Д. Є. Формування здоров'язберігаючої компетентності студентів вищих навчальних закладів засобами фізичного виховання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.07 "Теорія та методика виховання" / Д. Є. Воронін. – Херсон, 2006. – 20 с.
7. Белых С. И. Структура концепции личностно ориентированного физического воспитания студентов университета / С. И. Белых // Физическое воспитание студентов. – Харьков, 2013. – №4. – С. 3 – 9.
8. Смирнов Н. К. Здоровьесберегающие образовательные технологии в современной школе / Н. К. Смирнов. – М. : АПК и ПРО, 2002. – 121 с.
9. Белікова Н. О. Концептуальні підходи до формування готовності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності / Белікова Н.О. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2012. – №1. – С. 17 – 21.
10. Гаркуша С. В. Формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання здоров'язбережувальних технологій: теоретико-методичний аспект. Монографія / С. В. Гаркуша. – Чернігів : ЧНПУ, 2014. – 396 с.

УДК 378.4

Ye. I. Yermolenko

USING STRUCTURAL LOGICAL SCHEMES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE ENGINEERS-TEACHERS

The application of structural logic in the professional training of future engineers-teachers was discussed in this article. The definition of the concept of "structural and logical scheme", classification and teaching opportunities of scheme was established.

Key words: training engineers-teachers, structural and logical scheme, presentation, visualization.

Є. І. Єрмоленко

ВИКОРИСТАННЯ СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНИХ СХЕМ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ

У статті розглядаються питання застосування структурно-логічних схем у процесі фахової підготовки майбутніх інженерів-педагогів. Встановлено дефініцію поняття "структурно-логічна схема", класифікацію схем та їх дидактичні можливості.

Ключові слова: структурно-логічні схеми, наочність, візуалізація.

In connection with the reform of the educational system of Ukraine, namely, a reduction in the number of hours to study subjects of special cycle, the sharp problem of saturation lectures by the large volume of theoretical material is appeared.

The teachers have a requirement in the serve new forms of educational material that would provide the transmission of high-cube of information for the small interval of time, without losing the quality of the learning process.

One of way decision of this problem there is a schematic of educational material

where the information is given as the structured and logical schemes (SLS).

Lately the role of unconventional visual aids (as schemes) considerably grew in the educational process. The scientific researches of S. Pogorelov, L. Kohan, and N. Savkova testify that the using of visual aids in the form of diagrams contributes to the conscious reception of new knowledge and it is a mean of generalization and assimilation strong educational information and the forming of abilities and skills of structuring and systematization of educational material [1; 5; 7].

The aim of the article is to determine the possibility of using the structural and logic schemes in the professional training of future engineers-teachers.

"Structural and logical schemes " is a type of visual aids, that passes the educational material coded by means of signs - signals, and located in a certain interdependence and logical sequence.

Signs - signals may be in the form of geometric shapes, various arrows, letters, patterns, symbols [7, 250].

Using SLS as a means of passing the information allows examining her considerable volumes and covering the most important aspects of the discipline. The important moment here is the possibility to show intercommunications between themes and place of every theme in the structure of discipline, logic as a separate block of material, theme, and course on the whole.

This type of visual aids plays a multifunctional role in the process of preparation of specialists:

- It helps to get new knowledge;
- It is a means of generalization of knowledge;
- It is a means of structuring and systematization of educational material that considerably promotes the degree of readiness of students to the self-education;
- It is a means of illustrate of the educational material;
- It helps to activate the mental abilities of students and encourages them solve problems;
- It helps to save and clearly allot the educational time;
- It clearly demonstrates the logic of interconnections of blocks of information.

In the process of the forming the professional competence of future engineers-teachers there are such types of schemes in structure (structure) as:

- chain;
- hierarchical;
- block - schemes .

During the research this problem they were identified that SLS can be used for independent work of students by involving them in the direct creation schemes. However, this issue needs further study.

Literature

1. Від викладання дисциплін — до освоєння наук : трансформація змісту, технологій освітньої діяльності та розвиток педагогічної майстерності [Текст] : зб. матеріалів наук.-метод. конф. 31 січня 2013 р. — К. : КНЕУ, 2013. — 531 с.

2. Голенькова Т.А. Використання логічних схем – конспектів на уроках зарубіжної літератури [Електронний ресурс] / Т.А. Голенькова. – Режим доступу : [lvputts-ntu.lviv.ua/downloads/LSK_Golenkova.doc](http://putts-ntu.lviv.ua/downloads/LSK_Golenkova.doc). – Заголовок з екрану.

3. Коменский Я. А. Дидактические принципы (отрывки из "Великой дидактики") [Текст] / Я. А. Коменський. – М. : Государственное учебно-педагогическое издательство наркомпроса РСФСР, 1940. – 89 с.

4. Короткий тлумачний словник української мови [Текст] / під ред. Л. Л. Глумецької. – К. : Рад. шк., 1978. – 296 с.

5. Кохан Л.В. Особливості використання структурно-логічних схем у навчально-пізнавальній діяльності старшокласників [Текст] / Л.В. Кохан // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 2013. - № 29(82). – с. 436-440

6. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання [Текст] / О. Пометун, Л. Пирожниченко. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 84 с.

7. Савкова Н.О. Використання логічних схем-конспектів на уроках світової літератури [Текст] / Н.О. Савкова // Таврійський вісник освіти, 2013. – № 4 (44). – с. 249-256

УДК 37.058 (09)

P. Bilichenko

THE ROLE OF IVAN TERESHCHENKO IN THE DEVELOPMENT OF MICHAEL'S AGRICULTURAL SCHOOL

The article is devoted to the role of the famous industrialist, philanthropist and public figure Ivan Tereshchenko in the establishment and work of Michael's agricultural school. The content, forms and methods of his participation in the work of this institution is revealed.

It was found that I. Tereshchenko initiated the opening of primary agricultural school in order to ensure his own businesses and farms by qualified specialists. The institution was directed to the creation of appropriate material and technical basis, qualified teaching staff, effective implementation of the principle of unity of teaching with practical application of knowledge.

Facts outlined in the article confirms the high productivity of the Michael's school in comparison with other institutions of this type in a specified historical period.

Key words: Ivan Tereshchenko, public figure, Michael's agricultural school, work placements, funding, teaching staff.

П. Г. Біліченко

РОЛЬ ІВАНА ТЕРЕЩЕНКА У СТАНОВЛЕННІ ТА РОЗВИТКУ МИХАЙЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ШКОЛИ

Стаття присвячена висвітленню ролі відомого промисловця, мецената, громадського діяча Івана Терещенка у заснуванні та роботі Михайлівської сільськогосподарської школи. Розкрито зміст, форми та методи його участі в роботі цього закладу.

В ході дослідження з'ясовано, що І. Терещенко ініціював відкриття початкової сільськогосподарської школи з метою забезпечення власних

підприємств та господарств кваліфікованим персоналом. Пріоритетними напрямками діяльності закладу ним було визначено створення належної матеріально-технічної бази, забезпечення кваліфікованими педагогічними кадрами, ефективна реалізація принципу єдності навчання з практичним застосуванням знань.

Викладені у роботі факти підтверджують високу результативність діяльності Михайлівської школи у порівнянні із іншими закладами цього типу у зазначений історичний період.

Ключові слова: Іван Терещенко, меценат, Михайлівська сільськогосподарська школа, виробнича практика, фінансове забезпечення, педагогічні кадри.

Literature

1. Описание Михайловской сельскохозяйственной школы первого разряда // Описание имений принадлежащих Н.А. Терещенко. – К., 1900. – 125 с.
2. Біліченко П.Г. Внесок меценатів Терещенків у поширення закладів професійної освіти в Україні (остання третина ХІХ – початок ХХ ст.) / П.Г.Біліченко // Вісник Глухівського державного педагогічного університету. – Глухів, 2007. – Вип. 9. – С. 183 – 187.
3. Біліченко П.Г. Внесок меценатів Терещенків у поширення закладів професійної освіти в Україні (остання третина ХІХ – початок ХХ ст.) / П.Г. Біліченко // Національна система освіти та виховання в Україні: історія, теорія, практика : II з'їзд Православного педагогічного товариства та міжнар. наук.-практ. конф., 24 – 26 трав. 2006 р. : тези доп. – К., 2006. – С. 12.
4. О среднем и низшем сельскохозяйственном образовании в России // "Техническое образование", № 6, 1894. – 350 с.

УДК 372

Novykova Oksana

THE BUILDING OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS BY THE INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH

The article identified and proved the feasibility of the didactic use of information and communication technologies as an effective means of formation of communicative competence in the English language.

Examples of online forms, methods, methods of using information and communication technologies, during which students are communication skills, without difficulty to digest and provides material, a growing interest in learning English.

Keywords: communicative competence, information and communication technologies.

О.В. Новикова

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІКТ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті визначено й обґрунтовано дидактичну доцільність використання інформаційно-комунікаційних технологій як засобу формування комунікативної компетентності учнів у процесі вивчення англійської мови.

Наведені різні інтерактивні форми, методи, прийоми використання інформаційно-комунікаційних технологій, під час яких у дітей формуються комунікативні навички, позасвідомо, без напруг засвоюється і закріплюється матеріал, підвищується інтерес до вивчення англійської мови.

Ключові слова: комунікативна компетентність, інформаційно - комунікаційні технології, молодші школярі.

Ukraine's integration into the European and world educational space creates a new vision the main goal and content of teaching foreign languages. The main objective of foreign language learning in secondary schools is shaping in students' communicative competence. Competency-based approach in the teaching of foreign languages is fairly new, but, in the case of its successful implementation, can become a means of providing students with useful knowledge, necessary for the successful achievement of goals in real life conditions.

To improve communicative competence of students I use the information and communication technologies in my practice.

The use of information and communication technology gives me the opportunity to spend as usual and custom lessons.

Application of information-communication technologies allows me to effectively implement such interactive forms of training as "Incomplete sentence", "Associative series", "catch the bug," a method of projects.

Therefore, the use of information and communication technologies contributes to the formation of communicative, linguistic, speech, social and sociolinguistic competences; helps intensify the language material, enrich vocabulary, develop all kinds of speech activity, better understand the grammatical material, see the practical application of the lexical units of model phrases, grammatical structures that are studied, etc.

Use of information and communication technologies can significantly enhance the educational process.

Literature

1. Гевал П. Інформаційні технології в навчальному процесі / П. Гевал // Завуч. – 2002. – № 10. – С. 8.
2. Каракозов С.Д. Информационная культура в контексте общей культуры личности / С.Д. Каракозов // Педагогическая информатика, 2000. – №2. – С. 10 – 11.

3. Коменский Я. А. Великая дидактика / Ян Амос Коменский. // Педагогическое наследие / [сост. В. М. Кларин, А. Н. Джуринский]. – М. : Педагогика, 1988 – 416 с. – (Б-ка учителя).
4. Коменский Я.А. Избранные педагогические сочинения, в 2-х т. / Ян Амос Коменский // [под ред. И. Пискунова и др]. – М. : Педагогика, 1982 – т. 1. – 486 с. – т. 2. – 576 с.
5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики / [під ред. О.В. Овчарук]. – К. : К.І.С., 2004. – 112 с.
6. Мілютіна З.Т. Впровадження інтерактивних технологій навчання на уроках іноземної мови / З. Т. Мілютіна // Управління школою. – 2005. – № 19 – 21. – С. 49 – 51.
7. Олійник Л.І. Інтеркультура та формування лінгвосоціокультурної компетенції. Проблеми семантики слова, речення та тексту : збірник наукових праць. Вип.9 / [відп. ред. Н.М. Корбозерова] - 2003. – С. 274 – 279.
8. Програма [для загальноосвітніх навчальних закладів (10-11 класи)] Іноземна мова. — К. : ВАТ Поліграфкнига, 2010.

УДК 376.035-056.36:331

Alevtina Dolzenko

SOCIAL AND LABOUR ADAPTATION AS THE OBJECT OF THEORETICAL ANALYSIS

Biological features of people (a type of nervous activity, temperament, and other properties) do not determine the level of his achievements, but affect in their learning and education. Thanks to individual methods of education and training the similar results can be achieved in people with different biological data. Therefore, in the pedagogical process we must take into account individual features and characteristics of pupils, and for this the teacher should work in contact with the school doctor. The teacher should possess biomedical indicators that should be considered in the process of

training and education, meaning that biological features affect the dynamics of individual behavior more than its essence. Experience shows that the technological revolution has led to an increase in various types of mental activity. Facilitation of physical labor leads to sedentary work, so today there is a problem of optimal scientific substantiation of work and rest that you want to teach children in school age. Socialization is the result not only of targeted actions, it depends on a variety of environmental influences. Thus, the process of socialization, unlike education, includes not only the concerted efforts on the part of society, but also the influence of the elements of a natural environment, and adjusts its own activity of an individual. Not opposing the concept of "socialization" and "education", it should be noted that targeted education assumes full control of the process of socialization, excluding unwanted influence of the environment. Educational psychology and pedagogy is a task set for themselves.

Key words: adaptation, socialization, integration .

А. І. Долженко

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВА АДАПТАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ

У статті аналізуються основні теоретичні положення, що розкривають сутність соціально-трудова адаптації дітей з легкою розумовою відсталістю. Акцентується увага на поширеності легких форм інтелектуальної недостатності і, у зв'язку з цим, на різноманітні проблем, пов'язаних з соціалізацією цієї категорії осіб та їх інтеграцією в суспільство.

Ключові слова: адаптація, соціалізація, інтеграція.

Literature

1. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте / Л.И. Божович. – М. : Просвещение, 1968. – 464 с.
2. Воспитание и обучение детей во вспомогательной школе / под ред. В. В. Воронковой. – М. : "Школа-Пресс", 1994. – 416 с.
3. Выготский Л. С. Основы дефектологии : собр. соч. в 6 т. /

Л. С. Выготский. – М. : Педагогика, 1983. – Т. 5. – 368 с.

4. Выготский Л. С. Проблемы дефектологии / Л. С.Выготский. – М. : Медицина, 1995. – 560 с.

5. Гальперин П.Я. Основные результаты исследований по проблеме "Формирования умственных действий и понятий" / П.Я. Гальперин. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1965. – 52 с.

УДК 378

Lyudmila Biryuk

**THE THEORETICAL FOUNDATIONS OF FORMATION COMMUNICATIVE
COMPETENCE IN RUSSIAN LANGUAGE FOR THE FUTURE TEACHER OF
PRIMARY SCHOOL**

The article deals with the most important psychological, linguistic and didactic notions which are the theoretical basis of communicative approach realizing according to the intending primary school teachers' communicative competence forming.

Key words: communicative competence, an intending primary school teacher, Russian language, professional training.

Л. Я. Бірюк

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

У статті розглянуто урахування найважливіших психологічних та лінгводидактичних понять, що становлять теоретичну основу реалізації комунікативного підходу до формування комунікативної компетентності майбутнього вчителя початкової школи.

Ключові слова: комунікативна компетентність, майбутній вчитель початкових класів, російська мова, професійна підготовка.

Literature

1. Голобородько Є.П. До питання мовної особистості вчителя й учня початкових класів / Є.П. Голобородько // Вісник Глухівського державного педагогічного університету. Серія: педагогічні науки. Випуск 8. – Глухів: ГДПУ, 2006. – 278 с. – С. 8-11.
2. Гудзик И.Ф. Компетентностно ориентированное обучение русскому языку в начальных классах (в школах с украинским языком обучения) / И.Ф. Гудзик. – Чернівці : Видавничий дім "Букрек", 2007. – 496 с.
3. Караулов Ю.Н. Русская языковая личность и задачи ее изучения /Ю.Н. Караулов// Язык и личность. – М., 1989. – С.3-8.
4. Пентилюк М.І. Культуромовний аспект підготовки майбутнього учителя-філолога в білінгвальному середовищі /М.І. Пентилюк// Вісник Глухівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Випуск 13. – Глухів: ГДПУ, 2009. – 272. – С.20-27.

CONTENTS

Skyba K. M. USA HIGHER EDUCATION SYSTEM: PROMISING PRACTICES FOR UKRAINE	5
Ulanovs'ka A. INTERNATIONALISATION AND GLOBALISATION AS THE MAIN DETERMINANTS OF INTEGRATION PROCESSES INTO EUROPEAN HIGHER EDUCATION (SECOND HALF OF THE 20TH CENTURY).....	9
Hrudynin B. O. MODERN EDUCATION IN THE CONTEXT OF THE NEW PEDAGOGICAL PARADIGM	16
Kozlov D. O. CONSTITUENTS OF THE MANAGERIAL COMPETENCE OF THE FUTURE TEACHER OF HIGHER SCHOOL AS A SUBJECT OF SCIENTIFIC RESEARCH.....	21
Kmets' A. M., Koreneva I. M., Rudyshyn S. D., Hrolenko M. V. TRAINING INTENDING BIOLOGY TEACHERS TO THE PROFESSION IN THE PROCESS OF VARIOUS TYPES OF PRACTICE.....	24
Slyuta N. EVALUATING THE LEVEL OF ECOLOGY STUDENTS PROFESSIONAL ABILITIES DEVELOPMENT DURING PRODUCING PRACTICE.....	28
Andrushchnenko I. S. ROLE OF MILITARY AND TECHNICAL DISCIPLINES IN FORMING TECHNICAL COMPETENCE OF FUTURE OFFICERS OF RADIO ELECTRONIC SPECIALIZATION.....	31
Mehem Ye. STUDENTS' PERSONALITY DEVELOPMENT DURING DESIGNING AND TECHNOLOGICAL TRAINING	35
Kalish V. O.DOVZHENKO'S LANGUAGE CREATIVITY IN THE SYSTEM OF FORMING PHILOLOGY TEACHERS LANGUAGE PERSONALITY	38
Zaika E. CONCERT AND PERFORMING AS A FORM OF ARTISTIC ACTIVITIES IN THE SYSTEM OF INTENDING TEACHERS AESTHETIC EDUCATION	40
Turkina L. V. WAYS OF INTENSIFYING FOREIGN LANGUAGE TRAINING AS A SPECIALITY AT PEDAGOGICAL UNIVERSITIES	43

Olena Starchenko ART PEDAGOGY IN TRAINING INTENDING PRIMARY SCHOOL TEACHERS	47
Olena Volyars'ka ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS OF DISTANCE LEARNING FOR UNEMPLOYED IN THE VOCATIONAL TRAINING SYSTEM.....	51
Mozul I. HEALTHY LIFE AS A WAY OF DEVELOPING AND STRENGTHENING STUDENTS HEALTH	54
Leonid Babenko A PROBLEM OF VISUOGNOSIS AND IMAGE OF SURROUNDING SPACE IS IN ARTISTIC LEARNING	57
Ryabko A.V., Kukharchuk R. P. INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE HISTORY	60
Garkusha S. V. PEDAGOGICAL PRINCIPLES OF FORMATION OF PREPAREDNESS OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION PROFESSIONALS TO THE USE OF HEALTH MAINTAINING TECHNOLOGIES.....	64
Yermolenko Ye. I. USING STRUCTURAL LOGICAL SCHEMES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE ENGINEERS-TEACHERS.....	69
Bilichenko P. G. THE ROLE OF IVAN TERESHCHENKO IN THE DEVELOPMENT OF MICHAEL'S AGRICULTURAL SCHOOL	72
Oksana Novykova THE BUILDING OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS BY THE INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH.....	74
Alevtina Dolzenko SOCIAL AND LABOUR ADAPTATION AS THE OBJECT OF THEORETICAL ANALYSIS	76
Lyudmila Biryuk THE TEORETICAL FOUNDATIONS OF FORMATIAN COMMUNICATIVE COMPETENCE IN RUSSIAN LANGUAGE FOR THE FUTURE TEACHER OF PRIMARY SCHOOL	78

ЗМІСТ

Скиба К. М. СИСТЕМА ВИЩОЇ ОСВІТИ США: ПЕРСПЕКТИВНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	5
Улановська А. С. ОСНОВНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.....	9
Грудинін Б. О. СУЧАСНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ НОВОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПАРАДИГМИ.....	16
Козлов Д. О. СКЛАДОВІ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК ПРЕДМЕТ ЗАРУБІЖНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	21
Кмець А. М., Коренева І.М., Рудишин С.Д., Хроленко М.В. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПРОХОДЖЕННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ПРАКТИКИ ...	24
Слюта А. М. ОЦІНКА РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ПРОФЕСІЙНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ-ЕКОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ.....	28
Андрущенко І. С. РОЛЬ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ФОРМУВАННІ ТЕХНІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ РАДІОЕЛЕКТРОННОГО ПРОФІЛЮ	31
Мегем Є. І. РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ	35
Каліш В. А. МОВОТВОРЧІСТЬ О. ДОВЖЕНКА У СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА.....	38
Заїка О. Я. КОНЦЕРТНЕ ВИКОНАВСТВО ЯК РІЗНОВИД МИСТЕЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	40
Туркіна Л. В. ШЛЯХИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК СПЕЦІАЛЬНОСТІ У ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ.....	43
Старченко О. В. АРТПЕДАГОГІКА В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ.....	47

Волярська О. С. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ БЕЗРОБІТНИХ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	51
Мозуль І. В. ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК ШЛЯХ ФОРМУВАННЯ І ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	54
Бабенко Л. В. ПРОБЛЕМА ЗОРОВОГО СПРИЙНЯТТЯ ТА ЗОБРАЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО ПРОСТОРУ В ХУДОЖНЬОМУ НАВЧАННІ.....	57
Рябко А. В., Кухарчук Р. П. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІСТОРІЇ.....	60
Гаркуша С. В. ПЕДАГОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	64
Єрмоленко Є. І. ВИКОРИСТАННЯ СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНИХ СХЕМ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ.....	69
Біліченко П. Г. РОЛЬ ІВАНА ТЕРЕЩЕНКА У СТАНОВЛЕННІ ТА РОЗВИТКУ МИХАЙЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ШКОЛИ.....	72
Новикова О. В. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІКТ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	74
Долженко А. І. СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВА АДАПТАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ.....	76
Бірюк Л. Я. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	78

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Андрущенко І. С. – начальник групи кафедри РЕР Житомирського військового інституту ім. С.П. Корольова Державного університету телекомунікацій.

Бабенко Л. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографічних дисциплін, образотворчого мистецтва та дизайну Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Біліченко П. Г. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки, психології та менеджменту освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Бірюк Л. Я. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки і психології початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Волярьська О. С. – кандидат педагогічних наук, доцент, науковий співробітник проблемної науково-дослідної лабораторії професійного навчання безробітних Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України, м. Київ.

Гаркуша С. В. – докторант Інституту вищої освіти НАПН України, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка.

Грудинін Б. О. – кандидат педагогічних наук, доцент, докторант кафедри теорії та методики навчання фізики та астрономії Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Долженко А. І. – доктор педагогічних наук, завідувач Севастопольської психолого-медико-педагогічної консультації.

Єрмоленко Є. В. – асистент кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Заїка О. Я. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної педагогіки і психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Каліш В. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри загального мовознавства та української філології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Кмець А. М. – асистент кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Козлов Д. О. – викладач кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Коренева І. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін, декан факультету природничої і фізико-математичної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Кухарчук Р. П. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізико-математичної освіти та інформатики Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Мегем Є. І. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і методики технологічної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Мозуль І. В. – асистент кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Новикова О. В. – вчитель англійської мови Глухівської загальноосвітньої школи № 6, Сумської області.

Рудишин С. Д. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Рябко А. В. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізико-математичної освіти та інформатики Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Скиба К. М. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри перекладу Хмельницького національного університету.

Слюта А. М. – аспірант кафедри екології та охорони природи Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка.

Старченко О. В. – аспірант кафедри педагогіки і психології початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Туркіна Л. В. – асистент кафедри іноземних мов та методики викладання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Улановська А. С. – аспірантка кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка.

Хроленко М. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

